KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

REČICA OB SAVINJI · MOZIRJE

Savinjske NOVICE

Glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva občine Mozirje

Leto XVI
Številka 9
September 1986

LJUBNO · GORNJI GRAD

V šolah spet živo

Naše šole so spet odprle vrata učencem. Pričelo se je novo šolsko leto, zato smo obiskali ravnatelje šol, da bi lahko našim občanom poročali kaj več o naših učilnah in življenje v njih.

Osnovna šola II. grupe odredov v Mozirju

Letos je na tej šoli vsega 605 učencev. Imajo pa še podružnice na Rečici s 149, v Nazarjah s 147, v Šmihelu s 15 in na Lepi njivi s 16 učenci, torej je skupaj vseh učencev 932. Kot je povedal ravnatelj prof. Anton Venek, se lahko pohvalijo z dobro kadrovsko zasedbo, tako številčno, kot kakovostno. To pa pomeni, da lahko nudijo ustrezno kakovosten pouk. Žal pa ni šlo drugače, kot da so uvedli na centralni šoli, na rečiški in v Nazarjah zaradi prostorske stiske tudi popoldansko izmeno. To je neljub ukrep, ki je pač potreben dokler ne bodo dane prostorske prilike, ki bi zagotovile dopoldanski pouk za vse učence. Seveda je tako stanje neprijetno za starše, saj obiskujejo popoldansko izmeno le manjši otroci, to pa zahteva narava pouka (razreden). Višji razredi imajo predmetni pouk pa bi popoldanska izmena ne bila izvedljiva. Vedeti moramo, da je takšna organizacija pouka tudi za kolektiv šole breme, tembolj ker se zavedajo, da so prizadeti prav otroci zaposlenih, to pa povzroča težave z varstvom in končno tudi zaposlitev otrok v času, ko bi lahko bila družina skupaj. Da je drugače stvari nemogoče rešiti pove tudi podatek, da je na tej šoli v razredih povprečno 30 do 31 otrok, kar je najvišja dopustna mera.

Osnovna šola Blaža Arniča v Lučah

Ravnatelj Franc Šulek je povedal, da se letošnji vpis bistveno ne razlikuje od lanskega. V Lučah se šola 227 otrok, na podružnični šoli v Solčavi pa jih je 11. Kadrovsko so zadovoljivo zasedeni, le zelo jim manjka učitelj glasbe. To delovno mesto razpisujejo že nekaj let, žal pa brez haska. Takšen strokovnjak bi bil potreben tudi kraju, saj bi nujno potrebovali glasbene vaditelje. Imajo le enoizmenski pouk, kar jim omogoča poslopje, ki je grajeno tudi za večje število učencev. Razveseljivo je, da število šoloobveznih otrok v Solčavi raste. To pomeni, da se spet ustaljujejo doma mlajše družine. Da je tako, gre zasluga obratom (Iskra), ki nudijo mladim ljudem zaposlitev. Ko je opisoval razmere na šoli je Franc Šulek povedal, da so njihovi razredi zasedeni povprečno z 21 učenci kar omogoča dober pouk. Težave imajo le z internatom v Solčavi, ki je potreben otrokom z višinskih kmetij. Lani je tako »prezimilo« 15 otrok. Predpisom ne ustrezajo, zato preti, da bodo internat zaprli. Sploh pa je tam ves čas težavno zaradi gmotnih vprašanj, ki sistemsko niso ustrezno rešena, to pa velja za podružnične šole na sploh.

Osnovna šola Šlandrove brigade na Ljubnem

Zaradi odsotnosti ravnatelja smo razgovarjali z namestnico Vido Štigličevo. Povedala je, da je vseh vpisanih učencev na šoli 277, kar se ne razlikuje od lani. Kadrovska zasedba je dobra in ustrezna, le nekatere daljše bolniške odsotnosti jih pestijo. Zanimiv je podatek, da se je na tej šoli v zadnjih dvajsetih letih število učencev zelo zmanjšalo. Pred dvajsetimi leti jih je bilo kar za okoli 100 več, kot danes. Prej sta bili še dve podružnični šoli — Radmirje in Rastke. Zaradi prostorske stiske so primorani imeti 4 oddelke v popoldanskem času. Čeprav še ni dolgo od prenove šolskega poslopja, pa vendarle manjkajo pomembni prostori, kot knjižnica, sobe za delo strokovnjakov in podobno. To pa postaja ovira, tembolj če pomislimo, da se bo število otrok vendarle spet višalo. K temu prispeva kar močna stanovanjska gradnja v kraju in novi industrijski obrati. Tako se kraj spet pomlajuje in pričakovati je porast števila šoloobveznih otrok.

COŠ Frana Kocbeka v Gornjem gradu

Letos so na novo vpisali v Gornjem gradu 20, v Šmartnem 20 in v Novi Štifti 9 učencev. Vseh otrok je v COŠ Gornji grad 404, od teh odpade na šolo Šmartno 88, na Novo Štifto 22 in na sam Gornji grad 294. Organizacija celodnevnega pouka je stekla zadovoljivo in upati je, da ima taka oblika šolanja med starši že več pristašev! Kadrovsko so dobro zasedeni, tako je tudi pouk na ustrezni ravni.

Posebno navdušeni pa so starši nad obliko preskrbe otrok z učnimi pripomočki. COŠ Gornji grad poskrbi za učbenike, pa tudi za vse ostale potrebščine, razen pisal, poskrbijo, tako staršem ni treba iz trgovine v trgovino. Pa tudi plačilo za potrebščine, ki v sedanjem času nikakor ni zanemarljivo, se nekako prenese na daljši rok. To je gotovo oblika, ki je v pomoč staršem in ne nazadnje tudi otrokom samim. Pa še to, vsi imajo enake pripomočke, torej ni že kar prvi dan čutiti velikih razlik med tistimi, ki lahko kupijo »razkošno« vrsto potrebščin in tistimi, ki tega ne zmorejo.

Na seji skupščine SO Mozirje je predsednik občine Anton Boršnak predal Albinu Vipotniku-Strgarju listino o častnem občanstvu občine Mozirje

Priznanje Ljubencem

Turistična zveza je poslala dopis, v katerem izreka priznanje in iskrene čestitke k odlično izvedeni prireditvi FLOSARSKI BAL v celoti.

Krajevna skupnost in Turistično društvo Ljubno ob Savinji sta kot vsako leto, tudi letos imenovala za organiziranje prireditve poseben koordinacijski odbor. Letos mu je predsedovala Anka RAKUN.

Menimo, da so besede pohvale in čestitk namenjene prav temu odboru, zato naj bo naš časopis mesto, kjer lahko prenesemo te čestitke vsem članom odbora, še posebej pa njegovi prizadevni predsednici Anki RAKUN.

Krajevna skupnost in turistično društvo se ob tem še posebej zahvaljujeta za ves vložen trud in požrtvovalnost odbora, saj je uspeh FLOSARSKEGA BALA sad njihovega dela.

Prav tako gre zahvala vsem krajanom, ki so kakorkoli pripomogli oz. sodelovali pri organizaciji. Resnične so besede, napisane v nekem drugem časopisu, da »s flosarskim balom živi in dela celo Ljubno«.

Razgovor z novinarji na občini

Pred občinskim praznikom je v naši občini že kar običaj, da predstavniki javnega življenja prikažejo novinarjem stanja v gospodarstvu, družbenih dejavnostih in drugih razmer v dolini.

Tokrat so se zbrali novinarji regijskih glasil, z njimi pa so razgovarjali predsednik SO Anton Boršnak, predsednik IS SO Ivo Kos, predsednik OK SZDL Zdravko Novak in sekretar OS sindikatov Franc Boršnak. Najprej je predsednik skupščine občine Anton Brošnak pojasnil našo obliko obveščanja javnosti s stanjem v gospodarstvu na sploh. Pri tem je poudaril, da si na vseh ravneh prizadevajo obveščati občane o vseh dogajanjih, saj se zavedajo, da je dobra obveščenost temelj za vsestransko sodelovanje ljudi v naporih za družbeni napredek. Če smo v prvem tromesečju zelo kritično ocenjevali rezultate, je to le način, da opozarjamo na utemeljenost zahteve po večjem prizadevanju, po več dela in to boljšega dela. Sedaj razpolagamo z oceno stanja ob polletju, saj je jasno, da vseh podatkov še ni na voljo. Ko govorimo o vsebini te ocene, je treba poudariti določene premike, ki kažejo na bolje. Dejansko lahko trdimo, da je bilo veliko storjenega. Za načrti obsega proizvodnje zaostajamo le za 2,5%, to pa daje zagotovilo, da se bo do konca leta zagotovil obseg, ki je bil v načrtih predviden. Seveda smo imeli težave z rastjo OD, posebno v prvem tromesečju, sedaj se to umirja. Tudi dohodek se giblje v ugodnejših razmerjih. Veliko je k temu, da se stanje izboljšuje pripomogla skrb IS SO, ki nenehno in sproti spremlja gibanja v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. In končno, v prvem tromesečju ni bilo akumulacije, sedaj je izražena z indeksom 127 v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Če bi pogledali v uresničevanje srednjeročnega načrta občine, je dejal predsednik IS SO Ivo Kos, bi ugotovili, da je leto 1984 bilo glede nalog uspešno, manj pa leto 1985, ko smo za načrti že kar krepko zaostajali. Prav zato je temeljna naloga izvršnega sveta sprotno spremljanje stanj. To opravljamo kljub skromni kadrovski zasedbi mesečno.

Seveda si ne delamo utvar, da je uresničevanje zastavljenih ciljev lahko. Prav zato skušamo sprotno opozarjati na odstopanja in skupno s poslovodnimi organi v delovnih sredinah dogovoriti za ukrepe, ki so pač potrebni. Takšna prilika je na mesečnih sestankih aktiva direktorjev. Pri tem se zavedamo, da moramo iskati nove vsebine možnosti razvoja naše doline oziroma občine. Marsikje se srečujemo z ukrepi, ki jih ocenjujemo kot neprimerne, glede na sedanje stanje in razvoj. To je treba hitro prilagoditi potrebam in možnostim. Posebno skrb posvečamo razvoju dveh bolj nerazvitih krajevnih skupnosti Solčave in Luč. Če gledamo dolgoročno, potem ugotavljamo, da so doslej bile najmanj uresničene razvojne in naložbene naloge. Res je, da morda ni povsem zanesljivih razvojnih načrtov, to pa seveda zavira razvoj. Kljub težkemu gospodarskemu položaju smo letos naredili kar veliko. Tako cesto Radmirje—Gornji grad, ki bo posodobljena in bo pomembna prometna zveza med obema dolinama. Naložba je veljala kakih 25 starih milijard, sredstva pa so tudi iz samoprispevka. Pomembna pridobitev za Glin bo nova sortirnica lesa, ki jo bodo odprli ob našem prazniku. Tudi na Ljubnem je Iskra zagotovila nov obrat, ki je sedaj zelo sodoben in tako je delavcem omogočeno delo v ustreznih delovnih prostorih. Pa še določen razvoj je na ta način mogoč. Za krajane gornje doline je zelo pomembna nova bencinska črpalka v Solčavi, za Luče novi stanovanjski blok v katerem bo tudi banka našla svoje poslovne prostore, omeniti velja veliko delovno zmago naših planincev, ki bodo ob devetdesetletnici Mozirske koče odprli vrata povsem posodobljeni in povečani koči na Mozirski planini. Seveda gre tu omeniti še vrsto športnih dosežkov, ki so prav tako sestavni del letošnjega občinskega praznovanja.

Tako vendarle gremo določenemu napredku nasproti! Seveda bo treba z vso odločnostjo zagotoviti takšne načrte, ki bodo omogočali njihovo uresničevanje in splošen napredek doline.

Posebna skrb je posvečena družbenim dejavnostim, ki vsled neustrezne gospodarske osnove zaostajajo za potrebami. Dokaj slaba struktura gospodarstva seveda ne omogoča razvoj takšnih gmotnih osnov, ki bi zagotavljale pokrivanje stroškov v teh dejavnostih. Posebno težavno je stanje v zdravstvu, kjer se razmere razvijajo zelo neugodno. Ta skupnost ne zmore zahtev prebivalstva, skratka, ljudje bi radi imeli vse, kar je sicer mogoče le v gospodarsko razvitih občinah. Seveda se tu postavlja vprašanje enakih pravic naših državljanov, vendar pa je stvar dosti bolj zamotana, kot je videti na prvi pogled. Načela so eno, resničnost pa drugo. Naše gospodarstvo pač ne zmore toliko kot tisto, v Celju, Velenju in še kje. Temu bi se morali prilagajati tudi v naših zahtevah! Vedeti moramo, da se dnevno podaja na delo v druge občine preko 1000 naših občanov, torej ustvarjajo tam sredstva za družbene dejavnosti, koristijo pa tista iz domačega gospodarstva. O tem bi kazalo več razmisliti, ko negodujemo nad razmerami v družbenih dejavnostih.

Ko je govoril Ivo Kos o težavah s katerimi se srečujejo, je poudaril vprašanje prometa z lesom, ki je temeljna surovina v dolini. Tu so razmere v marsičem neurejene in kritične. Črna trgovina z lesom je v velikem razmahu, to pa vpliva negativno tudi na samo kmetijstvo, saj se mnogokje odločajo za opustitev kmetijske proizvodnje in se posvetijo raje lagodnosti trgovanja z lesom. Tako ostajajo lesne mase iz doline za naše potrebe premalo izkoriščene, vendar je poseg v gozdove prehud, kar se lahko pokaže s časom za usodno napako.

Elkroj je dve leti nazaj nekoliko slabše uspeval, vsaj če gledamo to skozi pridobitev dohodka. Seveda je treba upoštevati preobrazbo v tem kolektivu, saj prehajajo iz kooperacijskih odnosov v ustanavljanje lastnih obratov v državi, na območjih, ki so nerazvita. Tako želijo pokriti potrebe po količinah izdelkov. To seveda zahteva določene žrtve, bo pa verjetno v končni obliki pomenilo napredek delovne organizacije in uveljavljanje na tujem in domačem trgu.

Treba je poudariti, da kmetijska proizvodnja dobro napreduje. Kmetijstvo dobro premaguje težave, kar je v veliki meri zasluga naše zadruge in pa seveda razgledanosti naših kmetov.

Posebno poglavje je »siva« ekonomija. Ko je o tem govoril Ivo Kos je poudaril pomen zajemanja sredstev iz teh virov za našo družbeno dejavnost, pa tudi sicer je to motnja družbenih odnosov.

Okoli družbenih dejavnosti bo obsežnejša obravnava sledila, je napovedal Ivo Kos in takrat bo poskrbljeno za to, da bo javnost o tem podrobneje obveščena.

Ko je bil govor o turizmu, je predsednik IS Kos poudaril, da je to pač veja gospodarstva z najnižjo stopnjo akumulacije. V naši občini je dogovorjeno, da predstavlja nosilca razvoja turizma Merx iz Celja. Že sedaj je RTC Golte v njihovem sestavu. Skupaj skušamo ugotoviti realne možnosti razvoja te dejavnosti v dolini. Doslej je bilo narejenih že vrsta študij, vendar pa je treba stati na trdnih tleh in poiskati poti, ki jih zmoremo in ki bodo zagotovile razvoj v danih prilikah. V gornjem delu doline vključujemo Kompas, ki kaže zanimanje za nove oblike turistične ponudbe, primerne za ta predel doline. Seveda bo moral tudi Izletnik reči svoje, saj ne moremo načrtovati razvoja turizma za vsakogar posebej. To mora biti skupen načrt, pa tudi skupna pot vodi k napredku.

Zaključna razprava je pokazala, da so sicer težave v občini, vendar pa ne take, ki bi jih ne zmogli ob skupnih naporih, saj dosedanje izkušnje kažejo na pripravljenost občanov, da sodelujejo za napredek svojega kraja, okolja in občine.

Priznanja in nagrade občine Mozirje za leto 1986

Častni občan
ALBIN VIPOTNIK — STRGAR

Zlata plaketa
GG NAZARJE — GOZDARSTVO GORNJI GRAD, MATEVŽ POŽARNIK iz Bočne

Srebrna plaketa
PLANINSKO DRUŠTVO MOZIRJE, ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV MOZIRJE, MIRO CIGALE iz Nazarij, DUŠAN DOLNIČAR, Iskra Feriti Ljubljana

Nagrada
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE — Svet za delo s pionirji, ANTON IKOVIC iz Solčave, RUDI KUHAR z Ljubnega.

Značka
MARICA HLAČUN, Gorenje glin DSSS Nazarja, ANICA KLANČNIK, GG DSSS Nazarje, FRANJO KRAMER, Kovinarstvo Ljubno, CIRIL KUNST, Gorenje Glin-Stavbno pohištvo, ALOJZ MAVRIČ iz Gornjega grada, JELKA MAROVT, Osnovna šola Ljubno, FRANC MOLIČNIK, GG Gozdarstvo Luče, MATIJA PETRIN z Rečice ob Savinji, KRISTINA POČIVAVŠEK, TP Savinja Mozirje, ANTON PUNČUH, GG Nazarje, OLGA ŠILJAR iz Luč ob Savinji.

Delegati so menili...

Kratko vsebino zadnje seje zborov občinske skupščine je pripravil njen predsednik Anton Boršnak in tako omogočil širšemu krogu občanov do obvestila iz prve roke.

Iz analize uresničevanja srednjeročnega plana občine Mozirje za obdobje 1981—1985 je bilo ugotovljeno, da so se pogoji gospodarjenja spremenili

— številni ukrepi ekonomske politike so različno in negativno delovali na gospodarstvo.

— Gospodarstvo v občini se je kljub težavam dokaj uspešno prilagajalo nastali gospodarski situaciji.

— Zabeležena je pozitivna rast industrijske in kmetijske proizvodnje.

— Produktivnost dela je v tem obdobju v porastu.

— Dosegli smo dobro zaposlenost.

— Nismo dosegli predvidenih ciljev v procesu prestrukturiranja proizvodnje, kar lahko ima v prihodnosti negativne posledice za naše gospodarstvo in ostale strukture.

— Nismo pridobili 15% celotnega prihodka z izvozom.

— Kritično smo zaostali v investicijskih naložbah.

— Nismo uresničili začrtanih ciljev v turizmu.

Skupščina je sprejela analizo s sklepi, da se vse nerealizirane planske naloge preverijo in po možnosti upoštevajo za naslednje srednjeročno obdobje 1986-90.

Zbori smo na skupni seji razpravljali o gospodarjenju za I. polletje 1986.

Ob izredno slabih tromesečnih rezultatih in nekaterih pozitivnih premikih na boljše v drugem tromesečju letošnjega leta ugotavljamo:

— da smo dosegli boljše rezultate kot ob koncu leta 1985 in kot ob prvem tromesečju,

— da kljub temu ne dosegamo resolucijskih ciljev za leto 1986,

— proizvodnja še vedno zaostaja za lanskoletno,

— da nam je dohodek v drugem tromesečju hitreje rastel kot v prvem, enako čisti dohodek in akumulacija,

— osebni dohodki so nam rastli hitreje kot dohodek a kljub temu ne dosegamo regijskega in tudi ne republiškega povprečja.

Kljub temu, da ne moremo biti popolnoma zadovoljni z rezultati v prvem polletju je prav, da smo se kritično in s polno mero odgovornosti zavedali situacije v kateri smo se znašli v prvih treh mesecih. Na osnovi tega so odgovorni v DO storili vse potrebno za takojšnje izboljšanje.

Delavci so ob boljši organizaciji in oskrbi bili pripravljeni v večini boljše delati tudi v podaljšanem delovnem času in ob prostih sobotah. Pozitivne trende fizične rasti proizvodnje beležimo v kmetijstvu, kar gre nedvomno zasluga družbenemu in zasebnemu sektorju, oziroma vsakemu kmetu, ki se vključuje v kakršnokoli tržno proizvodnjo. Vsi napori za izboljšanje stanja pa pomenijo to, da ob teški situaciji nismo izgubili glave, pomeni to, da smo bitko sprememb za boljše izbojevali vsi skupaj in sami.

Poslovanje brez izgub ne pomeni vsega zato je ocena, da je boljše ni pa dobro. S stanjem se ne smemo zadovoljiti, pozitivno poslovanje pa naj bo naša obveza za vse nas in vsakega posameznika in končni cilj za leto 1986.

Skupščina je sprejela poročilo o analizi gospodarstva in negospodarstva za I. polletje v občini Mozirje in še nekatere sklepe glede

— doseganja resolucijskih usmeritev za letošnje leto

— IS mora tekoče spremljati, analizirati in ukrepati na področju

— gibanja industrijske proizvodnje (doseganje samoupravno sprejetih planov)

— gibanje zalog

— gibanja osebnih dohodkov.

— IS še naprej vodi delovne razgovore v OZD in skupnostih s ciljem pomoči razreševanja problematike, ki se poraja v delovnih sredinah in različnih področjih dela.

Vsi trije zbori so enoglasno potrdili predlog komisije za podeljevanje občinskih priznanj Skupščine občine Mozirje.

Vsi nagrajenci za leto 1986 bodo predstavljeni posebej.

Delegacija KS Ljubno in vsi delegati niso bili zadovoljni z odgovorom na delegatsko vprašanje, v zvezi Bačar Bogomira.

Delegati so se glasno spraševali, kako je še sploh mogoče preventivno ukrepati in preprečevati podobne primere, če po pismenih izjavah Temeljnega javnega tožilstva v Celju Enota v Titovem Velenju ni bilo mogoče učinkovito ukrepati zoper potencialnega storilca, dokler ni prišlo do umora.

Delegati so bili mnenja, da je to primer neodgovornosti in neprizadevnosti odgovornih za to področje.

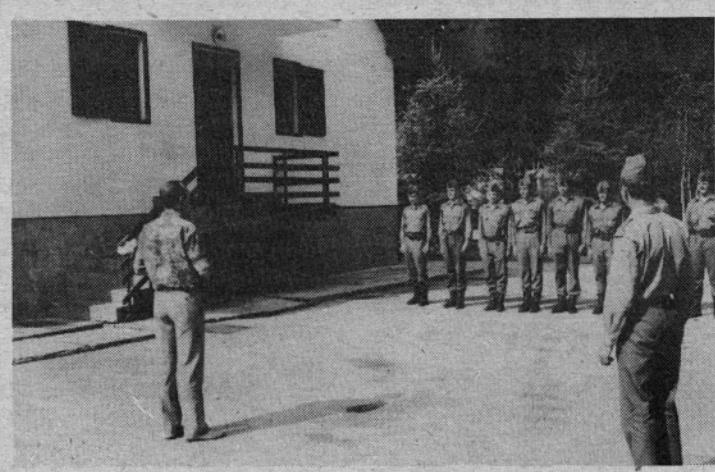

Graničarje so ob njihovem prazniku obiskali številni krajani in predstavniki javnega življenja občine. Nagovoril pa jih je predsednik SO Anton Boršnak

Glasilo da, le predrago je

Izdajateljski svet Savinjskih novic se je sestal, da bi proučil gmotno stanje okoli glasila. V zadnjem času so podražitve tako hude, da je bilo treba sprejeti ukrepe, ki bodo zagotovili izhajanje še v naprej. Stroški tiska so se povečali za več kot 100%, kar pomeni, da je v primeri z lani ta čas, strošek za številko več kot 120% višji.

Izdajateljski svet je ugotovil najprej gmotno stanje in sprejel sklep, da se za redno izhajanje glasila morajo zagotoviti sredstva, ki jih prispevajo še naprej delovne organizacije in samoupravne interesne skupnosti v občini. Nekaj primakne tudi SO Mozirje. Temeljni prispevek so zaradi stanja kakršno je dvignili in sklenili o podrobnostih obvestiti vse delovne organizacije v dolini. Te imajo še naprej brezplačno objavo oglasov za delovna mesta in podobno. To pa pomeni že dokajšnje povračilo vplačanega deleža.

Razpravljali so o možnosti naročnine, pa so sklenili, da ostane zaenkrat pri starem načinu, saj bi plačevanje naročnine povzročilo vrsto administrativnih nalog, ki bi jih zmogli le z dodatno delovno silo. Sedaj pa je tako, da glasilo nima nikogar zaposlenega in da se vsa dela opravljajo na najcenejši način. Sem spada podatek, da so od skupnih stroškov lani, znašali honorarji le 7%, dočim so vsa ostala plačila pomenila strošek samega tiska in ekspedita.

Izdajateljski svet je poudaril pomen glasila za našo občino in opozoril na potrebo, da pri gmotnih vprašanjih sodelujejo resnično vse organizacije v občini. Treba je vedeti, da nimamo lokalnega radia, kot ga imajo mnogokje, da nimamo druge oblike obveščanja občanov in da je zaradi tega treba še povečati skrb za vsebino glasila in za sodelovanje pri obveščanju. Žal je namreč v krajevnih skupnostih še premalo storjenega, tudi v društvih je premalo volje do pisanja in obveščanja, čeprav bi to bilo zelo pomembno. Mi nimamo poklicnih piscev, zato bi morali kaj več storiti za to, da bi se ljudje v občinskem glasilu tudi sami bolj oglašali.

Obdavčitev kmečkega turizma

Občina Mozirje, davka od prihodkov pridobljenih s kmečkim turizmom ne odmerja (penzion, polpenzion), odmerja pa davek od dohodkov, doseženih z oddajanjem stanovanjskih prostorov v najem in podnajem (davek od dohodkov od premoženja in premoženjskih pravic). V skladu s 43. členom Odloka o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 10/85 in 1/86) se v znesku dohodka priznava 50% za stroške. Od dohodkov, doseženih z oddajanjem opremljenih sob, se davek na dohodke od premoženja ne plačuje, če ti dohodki ne presegajo 12.000 din letno.

Davek od dohodkov iz premoženja se plačuje po naslednjih stopnjah:

nad	osnova din do	stopnja %
	77.000	15
77.000	155.200	24
155.200	232.800	33
232.800	310.400	42
310.400	383.000	50
383.000	465.600	58
465.600		65

Lestvica davčnih osnov se vsakoletno valorizira v skladu s statistično ugotovljenim porastom cen na drobno v SR Sloveniji.

Davek se odmerja na osnovi davčnih napovedi zavezancev za preteklo leto, napovedane zneske pa uprava za družbene prihodke preverja in ugotavlja njihovo verodostojnost.

Iz miličniške beležnice

Z vodstvom postaje milice v Mozirju smo se dogovorili za objavo nekaterih primerov, ki so poučni za vsakogar ali pa ki naj bi vzgojno vplivali na naše vsakdanje ravnanje. Takšna rubrika bo odslej v našem glasilu redna.

Alkohol je botroval prometni nesreči. Drago Bezovšek iz Gornjega grada je dne 22. avgusta t. l. okoli 21. ure vozil z motornim kolesom, pa je bil preveč korajžen in ni zmanjšal brzine na ovinku v Bočni. Zapeljal je s ceste, se pri tem težje poškodoval, zato so ga odpeljali v zdravstveno nego, tam je imel priliko premišljati o svojem objestnem ravnanju. Preveč je verjel v vinske hlape tudi Darko Strajnšek iz Dobrteše vasi, ko je 22. avgusta t. l. okajen vozil avto Zastava 750 iz Nazarij v Mozirje. Na ovinku pri slaščičarni mu je bila mostna ograja napoti in hkrati prepreka, da ni zapeljal v Mozirnico. V avtu so bili še sopotniki, ki pa so jo dobro odnesli, voznik pa je moral preko bolnišnice domov. Morda si bo ovinek v Mozirju zapomnil.

Tatvin koles je vse več, žal pa dobivajo miličniki prijave o tem prepozno. Takšne prijave poslej ne bodo več sprejemali, kajti, če se nekdo po dveh tednih spomni, da so mu ukradli kolo, potem ga verjetno niti ne pogreša kdo ve kako... Miličniki prosijo občane, da opažena zapuščena kolesa prijavljajo, saj jih morda nekdo pogreša. Torej, če nekdo pozabi kje svoje kolo in pozneje ugotovi, da ga nima več, potem naj ne pride tožarit na milico, le hitro prijavo lahko uspešno rešujejo.

Seveda tudi v športu ne manjka junakov. Tako je pri spuščanju z zmajem z Golt zabredel v težave 17. avgusta t. l. Maks Cigale iz Titovega Velenja. Zaradi neustreznega vetra je strmoglavil na področju Radegunde in se pri tem težje telesno poškodoval. Baje sploh ni bil član kakega kluba, seveda se nepoznavanje razmer v zraku maščuje...

Smolo sta imela dva prevoznika iz Podvolovljeka. Prevažala sta tovor, ki je zanimal miličnike in zapisali so ju. To sta bila Jurij Funtek in Jože Funtek, ki ju je 19. avgusta t. l. ustavila miličniška kontrola.

Vrla avtoprevoznika sta imela na tovornjakih večje količine rezanega in drugega lesa, ki ni bil na poti po predpisih, nikakor nista uspela prepričati miličnike, da je les žigosan, pa tudi kakšnih pisnih dokazil je manjkalo. Pa še Jurij Funtek je prevažal v času, ko je odjavil svojo prevozniško dejavnost. Seveda se bodo srečali s sodnikom, ki najbrže ne bo upošteval naporov obeh avtoprevoznikov pri njihovem težkem delu...

Našli so truplo in obvestili miličnike. To je bilo v Robanovem kotu 23. avgusta letos. V bližini kmetije Vršnik je ležalo truplo moškega. Pozneje so ugotovili da gre za Ferda Kavčnika iz Titovega Velenja, ki je zaradi ljubosumja storil samomor z eksplozivom.

Da nesreča nikoli ne počiva je lahko spoznal tudi Jure Požarnik, ki je 22. avgusta letos opravljal električarska dela na strehi. Pa mu je nenadoma spodrsnilo, padel je s strehe in se težje telesno poškodoval. Miličniki so ugotovili, da ni bil pri delu zavarovan, kot to velevajo predpisi, kar pomeni, da nekatere delovne organizacije še vedno premalo skrbijo za varnost pri delu. O tem se bodo pogovorili pred sodnikom.

Presenetila ju je visoka voda, da sta skoraj utonila. 28. avgusta t. l. sta brata Firšt iz Spodnjega Pobrežja izkoristila naliv ter se podala nakladat v strugo Savinje pesek. Voda je tako iznenada pridrla, da sta ostala v strugi in bi se gotovo brez pomoči miličnikov, gasilcev in sosedov ne rešila.

Nadomestne dele za avto sta si hotela pridobiti kar s službenih vozil mozirske zdravstvene postaje. 28. avgusta letos sta okoli polnoči pričela s snemanjem koles na vozilu za mozirskim zdravstvenim domom dva možakarja. Ne ve se ali zbirata kolesa, ali pa jih potrebujeta. Vsekakor so jima to nakano preprečili delavci zdravstvenega doma, ki so ju pregnali. Imela sta pri blokih vozilo in z njim odbrzela v smeri proti Letušu. Če bi kdo od občanov o tem vedel kaj več, bodo miličniki veseli dodatnih pojasnil.

Film o GLINU

Četrta seja vseh zborov skupščine občine Mozirje, ki je bila v Delavskem domu v Nazarjah, je bila popestrena z nenavadno točko dnevnega reda. Predstavniki največje delovne organizacije v občini GLIN-a iz Nazarij so delegatom po koncu zasedanja predstavili 20-minutni film o razvoju tega kolektiva, ki letos praznuje 85-letnico svojega obstoja.

Delegati vseh treh zborov so zelo lepo sprejeli film, saj se avtorji filma niso omejili le na prikaz proizvodnega programa, ampak so v dvajsetih minutah uspeli prikazati lepote Zgornje Savinjske doline, bogastvo njenih gozdov, pomen lesa za razvoj tega bisera slovenske dežele, posegli so tudi v zgodovino splavarstva, temeljito pa je prikazan tudi proizvodni proces v GLIN-u z vsemi modernimi tehnološkimi in razvojnimi uspehi.

Film bo tudi dobrodošel pripomoček pri seznanjanju mladih s poklici v lesarski industriji.

RAJKO PINTAR

PRIZNANJA GLINA

Ob visokem jubileju lesne industrije v Nazarjah so podelili delavcem tudi vrsto priznanj.

PLAKETE delovne organizacije so prejeli: MIRKO HREN iz Žagarstva, VIKTOR ES iz Stavbnega pohištva, FRANC ZVIR iz Stavbnega pohištva, KRISTIAN PLANOVŠEK iz Iverne, MILAN PRAZNIK iz Iverne, JOŽE REMIC iz Energetike in JANEZ OSTERC iz DSSS

Poleg tega so podelili 25 PISNIH PRIZNANJ in 9 DENARNIH NAGRAD. Seveda je 85-letnica priložnost še za podelitev priznanj za dolgoletno delo v delovni organizaciji. ZLATE ZNAKE ZA 30 let dela so prejeli: AMALIJA CELINŠEK, KRISTIAN POLIČNIK, KRISTINA VRATANAR, ANICA PEČNIK, ANTON ARNIČ, FRANC PODKRIŽNIK, VERA URH, MARIJA KLEMENAK in MARTIN POLIČNIK.

SREBRNE ZNAKE za 20 let dela v delovni organizaciji je prejelo 6 delavcev in delavk, BRONASTE ZNAKE za 10 let dela pa 26 delavk in delavcev.

J. P.

200-letnica šole Nazarje

Sobota 11. 10. 1986 ob 16. uri odkritje spominskega obeležja na Frančiškanskem samostanu, v katerem je bila pred 200 leti ustanovljena osnovna šola, ki so jo do druge svetovne vojne vodili frančiškani.

Slavnostni govornik bo mag. Andrej VOVKO iz Ljubljane, kustos šolskega muzeja.

Kratek kulturni program.

Po odkritju srečanje vseh, ki so to šolo obiskovali.

Upati je, da bodo upravljalci velenjskega vodovoda poskrbeli, da se bo okoli črpališča od Ljubije okolje polepšalo. Naprave so namreč blizu izvira Ljubije, ki je naravna znamenitost.

Gozdarski strokovnjaki

V okviru 18. svetovnega kongresa IUFRO se je skupina udeležencev napotila tudi v naše gozdove. Gozdno gospodarstvo Nazarje in TOK Gozdarstvo sta jim pripravila pester potek ogledov v okolici Florjana in na Solčavskem. Dve poglavitni temi sta bili predmet njihovega proučevanja: Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi v gorskem svetu in Analiza lesnoproizvodnih kazalcev visokogorske zasebne gozdne posesti v Celku. Prvo je vodil dipl. inž. Franc Firšt, drugo pa dipl. inž. Toni Breznik. Seveda pa je pri tem sodelovala še vrsta strokovnih sodelavcev GG Nazarja z direktorjem mg. Kumrom na čelu. Ogledali so si usmerjano kmetijo Celk. Predstavili so jim tudi kmetijo Petek, nato pa so si lahko ogledali še kmetijo Gradišnik.

Pot jih je vodila po »panoramski cesti«. V Lučah pa jim je narodopisne značilnosti kraja prikazal dipl. inž. Andrej Šiljar.

Gostje so nato odpotovali v Topolšico, kjer so prenočevali.

GG Nazarje je poskrbelo za dobro organizacijo obiska in za kakovostno predstavitev določenih strokovnih vprašanj oziroma pogledov in izkušenj.

Pogled nazaj

Začetki industrijske predelave lesa v Gornji Savinjski dolini segajo v prvo leto tega stoletja, ko je italijanska firma Fratelli Feltrinelli zgradila v Nazarjah prvo industrijsko žago, ki je bila takrat po velikosti druga v Sloveniji in je imela štiri polnojarmenike na vodni pogon. Že po šestih letih je žaga prešla v last veleposestva ljubljanske škofije Gornji grad in tako je ostalo do leta 1941. Druge predelovalne industrije v začetku tega stoletja v Nazarjah ni bilo in šele v letih 1929—1930 je bila tu zgrajena največja zabojarna v Sloveniji, ki je predelala tudi 12.000 kubičnih metrov lesa letno. Zgradili so jo predvsem z namenom, da bi se izognili težavam pri prodaji lesa, ki je bil zaradi dolge dobe od poseka do razreza in zaradi izredno težkega spravila, slabe kakovosti.

Ko se spominjamo dogodkov iz preteklosti, velja povedati, da nazarska lesna industrija za Gornjo Savinjsko dolino veliko pomeni. Tukajšnji prebivalci so bili vedno več ali manj življenjsko povezani z izkoriščanjem gozdov in predelavo lesa. Poleg kmetijstva je bila to osnova za preživljanje, ob tem pa je pomenilo tudi materialno osnovo za začetek in razvoj ostalih gospodarskih dejavnosti.

Po dokaj mirnem predvojnem obdobju je bila razvojna pot nazarske delovne organizacije po drugi svetovni vojni zelo razgibana in uspešna. Po osvoboditvi je iz klasične žagarske proizvodnje nastala ena večjih delovnih organizacij v lesni industriji, ki ima danes v svojem proizvodnem programu tudi številne končne izdelke v žagarski proizvodnji ter v proizvodnji stavbnega pohištva in ivernih plošč.

Res je, da bi v prizadevanjih za boljšo izkoriščenost lesa, za višjo stopnjo predelave in za več vloženega dela in znanja, mogli in morali narediti še več. Res pa je tudi, da je strojna opremljenost v Žagarstvu, Stavbnem pohištvu in delno tudi v Iverni v precejšnji meri zastarela, iztrošena in nepopolna za doseganje ciljev, ki so si jih zastavili in ki jih navsezadnje od njih terjajo tudi težke gospodarske razmere. Seveda pa se dobro zavedajo, da imajo ob danih možnostih še veliko notranjih rezerv, z njihovo izkoriščenostjo pa bi lahko ustvarili dovolj dohodka za primerno osnovo za vlaganja, ki so poleg kadrov eden temeljnih pogojev za višjo stopnjo predelave lesa, pri tem pa seveda računajo predvsem na nove programe.

Ob visokem jubileju zato veljajo vsem delavcem iskrene čestitke, posebej tistim, ki so v razvoj delovne organizacije vložili 30 in več let dela in naporov. Seveda pa so prehojena pot in doseženi uspehi temelj in obveza obenem za še hitrejši razvoj v prihodnjem obdobju.

J. P.

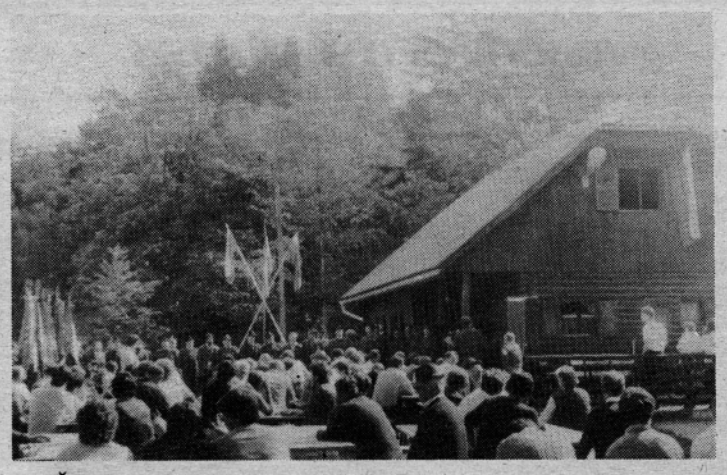

VEČNAMENSKA PRIDOBITEV — Nazarski lovci so se v nedeljo v praznovanje letošnjega praznika občine Mozirje vključili s pomembno delovno zmago. Na lepem mestu ob reki Dreti v Lačji vasi so namenu izročili nov lovski dom, ki so ga z lastnim delom, pomočjo krajanov, delovnih organizacij in drugih zgradili v letu dni. Poudariti velja, da je to večnamenski objekt, saj bo med drugim služil za prepotrebno skladišče, pa za hladilnico uplenjene divjadi, ki je bila za lovce velik problem in še vrsto drugih dejavnosti. Otvoritev so seveda obeležili s slavjem in ga popestrili na znan lovski način.

J. P.

Zobozdravstvo zaostaja

V sodobnem času je vse več navala v zobozdravstvenih ambulantah. To ni le v naši občini, tako je povsod. Kaj je temu vzrok, bi težko odgovorili v kratkem. Vsekakor je tako zaradi večjega števila zavarovancev in ne nazadnje zaradi rastočega občutka po higijeni zob.

V Mozirju imamo poleg splošne zobne ambulante še šolsko, ki deluje v mozirski šoli. Ambulante pa so še v Nazarjah, na Ljubnem, v Gornjem gradu in s skrajšanim delovnim časom v Lučah. Šolske ambulante delajo torej poleg Mozirja še v Gornjem gradu in na Ljubnem, vendar le ob določenih dnevih.

Ko smo povprašali dr. Petra Deleja kako so ambulante opremljene, je dejal, da zadovoljivo v Mozirju in v Nazarjah, manj pa v drugih krajih. Tam imajo zastarelo opremo, kar seveda otežuje delo zobozdravnikov. Kje je največji naval? Vsekakor v Mozirju in Nazarjah, kjer imajo še enkrat tedensko specialistično ortodontsko ambulanto.

Zobozdravstveni delavci se trudijo opravljati večino del v svojih ambulantah, torej v občini. Tako so tudi v Mozirju želeli nuditi koristnikom zobozdravstvenih uslug sodobne postopke. Zato pa so potrebovali aparat Heliomat, ki je nenadomestljiv pri strnjevanju zalivk. V dolini je bil le eden tak aparat, zato so se v mozirski ambulanti odločili, da zaprosijo za pomoč pri nabavi Heliomata nekatere delovne organizacije in obrtnike. Tako jim je uspelo izboljšati kakovost uslug, za kar se zahvaljujejo darovalcem sredstev: Miru in Magdi Cigale, Anici in Viliju Marovtu, Ireni in Heriju Remicu, Veri in Francu Benda, Mojci in Miru Finkštu, Viktorju Kranjcu in Antonu Bombaču.

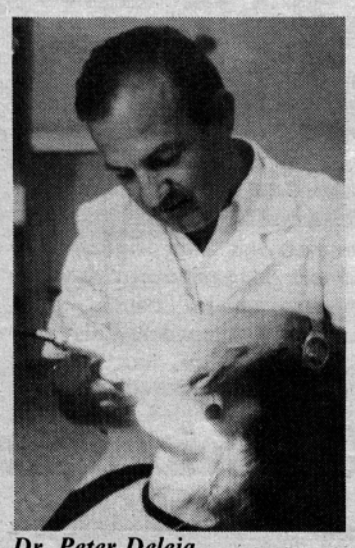

Dr. Peter Deleja

Takšno razumevanje pomeni napredek v zobozdravstvu in pomoč prebivalstvu, ki potrebuje usluge zobozdravstvenih ambulant. In končno še podatek, ki preseneča — v naši občini odpade na zobozdravnika okoli 3000 prebivalcev. Tudi to velja premisliti!

Zadnje neurje je pri Solčavi povzročilo veliko prepreko na cesti, ki so jo delavci cestnega podjetja šele kako uro za tem odstranili

Krajevna skupnost Bočna

Mala partizanska vasica Bočna in krajevna skupnost z istim imenom šteje 680 prebivalcev, ki živijo v 201 hiši, te pa so postavljene o osmih vaseh in zaselkih. Dobrih 200 delavcev se vsak dan vozi na delo v Gornji grad, Nazarje, Kamik, Titovo Velenje in nekateri celo v Ljubljano. Ostali se v glavnem ukvarjajo s kmetijstvom in nekaj malega z obrtjo. Dejstvo, da v krajevni skupnosti ni industrije, seveda kaj slabo vpliva na dejavnost krajevne skupnosti, saj brez tovarn ni moč dobiti kakšnega dinarčka več.

Vsa razpoložljiva sredstva so doslej vlagali v komunalno urejanje, konec leta 1984 so skupaj s krajevno skupnostjo Šmartno ob Dreti postavili TV pretvornik, v tem obdobju pa gradijo mrliško vežico in športno igrišče, preuredili so dvorano v prosvetnem domu, ki je pred leti skoraj propadla, krajevna skupnost in domače prosvetno društvo pa sta jo sedaj lepo in primerno uredila. Krajevna skupnost je prispevala milijon dinarjev, ostala potrebna sredstva pa je zagotovilo društvo.

Trenutno se največ ubadajo s problemom prostorov nekdanje osnovne šole, v kateri je trenutno le oddelek vrtca. Sicer je šola prazna, otroci pa se vozijo k pouku v Šmartno in Gornji grad. Namen upravitelja je bil, da šolo proda, vendar so bili krajani ob tem ogorčeni in so na zboru krajanov zahtevali, da jo upravitelj vrne krajevni skupnosti, ki jo bo vzdrževala tako dolgo, da bo lahko znova služila namenu.

Delo vseh družbeno-političnih, družbenih organizacij in društev v krajevni skupnosti uspešno povezuje socialistična zveza. Pri tem posebej poudarjajo uspešnost članov gasilskega, športnega in prosvetnega društva, zelo marljivi pa so tudi člani krajevne borčevske organizacije. Posebej velja omeniti delo društva upokojencev, ki so ga ustanovili pred kratkim, šteje pa kar 112 članov in je takoj na začetku svojega delovanja že dobilo svoj prapor. Posebnost društva je tudi, da so vanj včlanjeni tudi upokojenci — kmetje. Kar se letošnjega delovanja tiče se je socialistična zveza v Bočni najbolj vključila v volitve, ki so jih z vsemi postopki odlično opravili, izvoljeni delegati pa morajo sedaj narediti čim več, saj so jih krajani zato izvolili in jim tudi zaupajo.

V bogato društveno delo te majhne krajevne skupnosti nedvomno sodi tudi prosvetna dejavnost, ki se ponaša zlasti s petjem. Tako so letos že pripravili koncert domačega moškega, ženskega in mešanega pevskega zbora in z njim počastili 80-letnico organiziranega pevskega delovanja v Bočni. Pevci iz Bočne redno nastopajo na pevskih revijah, na taboru slovenskih pevcev v Šentvidu, na proslavah in drugih prireditvah. Dokaz za bogato dejavnost na tem področju so tudi letošnja številna Gallusova priznanja, pa priznanja za dolgoletno delo pri pevskem zboru. Za 50 let petja v zboru so priznanja prejeli, danes žal že pokojni, pevovodja Janez Ročnik, Matija Kovšak in Ivan Čretnik. V društvu pa ne delujejo samo pevci. Pripravljajo igre in spevoigre, recitale in podobno, velja pa povedati še, da se v delo društva vključujejo tudi ostali krajani.

J. P.

Raziskave rumenega svišča

Občinska raziskovalna skupnost Mozirje že drugo leto sofinancira raziskovalno nalogo o možnosti gojenja rumenega svišča v Gornji Savinjski dolini. Raziskavo opravlja Lek iz Ljubljane. Že dosedanje ugotovitve so zelo zanimive in spodbudne.

Korenine rumenega svišča so že od nekdaj zelo cenjena in iskana droga. Zato ni čudno, da so mnoga njegova naravna rastišča že prekomerno izčrpana. Velika škoda je bila storjena, ko je bilo izkopavanje nenačrtno in brez nadzorstva. Rumeni svišč (obstajata dve podvrsti) je v vsej državi zaščiten. Je izrazito gorska rastlina in zato obstaja možnost za gojenje tudi v mozirski občini.

Že leta 1983 so raziskovalci posadili prve leto dni stare sadike tudi v Gornji Savinjski dolini in sicer na štirih mestih od 650 do 1200 metrov nadmorske višine. Po dosedanjih rezultatih sklepajo, da so klimatske in talne razmere v Gornji Savinjski dolini ugodne za rast rumenega svišča, saj so rastline vsako leto močneje razvite, korenine pa debelejše. Rastline so bujne in zdrave.

Že sedaj ugotavljajo, da bo ta rastlina lahko dopolnilna kultura ljudem z malo zemlje, kakor tudi v živinorejo usmerjenim kmetijam. Pokazalo se je, da razen sejanja, ki zahteva precej ročnega dela, oskrba nasada ni preveč zahtevna. Potrebno je le, da je nasad čist in brez plevela, kar pa dosežemo z okopavanjem in škropljenjem s herbicidi.

RAJKO PINTAR

Planinstvo združuje...

Nekaj malega je bilo do pričetka slavja pred Mozirsko kočo, ko smo zaprosili predsednika mozirskega planinskega društva Franja Steinerja za kratek razgovor.

Novice: Veliko podrobnosti o prenovi koče na Mozirski planini ste nam že pojasnili na zadnji novinarski konferenci v Mozirju, vendar nas kot domače glasilo zanima kaj več o času in dogajanjih po prevzemu koče po domačem planinskem društvu?

Steiner: Vsaka koča v naših hribih ima pač svojo zgodovino, je tako neke vrste živa knjiga pričevanja. Tudi ta tukaj! Pred 90 leti so jo takratni člani Savinjske podružnice SPD postavili, malo in skromno. Pozneje po prvi vojni so jo povečali, nato pa so leta 1925 zraven prvotne koče zgradili novo. Vojna je vse uničila, tudi tisto, ki jo je zgradil Lovro na mestu današnje koče. Še niso presahnili potoki krvi, preliti med vojno v naših planinah, že so planinci pričeli z gradnjo postojank. In Mozirska koča je spet odprla duri leta 1947. Velik požar je leta 1950 upepeljil z gozdom vred tudi kočo. Spet je bilo treba poskrbeti za novo in res je ta bila odprta že leto kasneje. Obiskovalcev je bilo vse več in treba je bilo prostore povečati. Celjski planinci, ki so po vojni s kočo opravljali, so jo leta 1969 povečali in posodobili. Potem je prišlo do odtujitve koče in ta je hitro propadala, postojanka je bila za planinstvo vse manj zanimiva. Rdeča dvorana je končno predala kočo mozirskim planincem, ki so se tako soočili z velikimi težavami, koča je bila domala podobna ruševini.

Novice: Obnova je bila smelo delo?

Steiner: Da, skoraj nismo verjeli v možnost, da bi zbrali toliko denarja, ki ga je terjala prenova. Streha je bila eno samo sito, iz kleti se je videlo v jedilnico, ker ni bilo plošče, na vseh koncih je zob časa naredil svoje. PD Mozirje se je povezalo z gospodarsko komisijo pri Planinski zvezi Slovenije v Ljubljani. Tam smo našli razumevanje za gmotno podporo. Odstopili so nam sredstva iz prispevka za visokogorske postojanke. To je bil začetek naših naporov za obnovo koče na Mozirski planini. Seveda pa bi brez izdatne podpore v dolini s strani delovnih organizacij in prebivalstva ne šlo. Šmihelčani so že ves čas pomagali pri prenovi in gradnji planinskih postojank na Mozirski planini, tudi tokrat so se izkazali. In nekateri obrtniki kot Zlatko Vitanc, Ivan Mikek, Dore Matjaž in še bi lahko naštevali, so tudi naša prizadevanja gmotno podprli. Posebno pa kaže omeniti našega pokrovitelja Elkroj, ki vseskozi pomaga kjer se le da. ZTKO Mozirje je po svojih možnostih pomagala, potem pa GG Nazarje, GG, TOK Nazarje, Glin, Cinkarna, MGA, ZKZ in Savinja Mozirje. Vsem hvala za pomoč, ki smo jo oplemenitili z našim delom, prostovoljnih ur je bilo pri koči narejenih kar preko 9000. Veseli smo bili delovne pomoči s strani najmlajšega planinskega kolektiva v občini — PD Rečica, seveda pa so domači planinci naredili največ. Tu kaže omeniti kot zelo prizadevne Antona Severja, Ivana Slatinška, Mirka Kovačiča, Jožeta Kresnika, Staneta Marolta in Tomaža Goloba, seveda so mnogi drugi tudi prijeli za delo, da je danes koča takšna kot je.

Novice: Znano je, da se v planine spet vrača mladina, da spet oživlja tisto pravo planinstvo, bo ta koča spet dobila tisto veljavo kot nekoč?

Steiner: Prav to bi želeli. Sedanja oskrbnica Ljuba Zupanc bo s svojo ustrežljivostjo gotovo k temu veliko pripomogla. Pa tudi v društvu se trudimo, da bi v koči bilo spet planinsko in ne gostinsko! Prenočišč je v njej za 54 ljudi, pa še skupna ležišča urejamo. Tako kočo ponujamo planincem od koder koli bodo že prišli, le da bodo čutili veselje do naših hribov in znali ceniti lepote planinske krajine. Vzdušje, ki je nekoč bilo na kočah že kar običajno, pa morajo zagotoviti ljudje, če so take volje in čutijo potrebo do družabnosti. Planinstvo pač združuje in prav je tako!

Novice: Ob koncu, kdo je načrtovalec prenove?

Steiner: Strokovno vodstvo je imel inž. arh. Janez Bizjak, sicer delavec v Triglavskem narodnem parku. Seveda pa je bilo treba sproti marsikaj ukrepati, saj prenova ni bila lahka stvar. Treba je bilo dejansko od tal do strehe vse popraviti, največ pa narediti kar nanovo. Bilo je treba veliko iznajdljivosti, da smo uspeli. Delali smo z ljubeznijo, ki je značilna za ljubitelje, delali smo za to, da bi se ohranilo izročilo naših prednikov, ki so v gorah iskali miru, veselja in sprostitve in tako naj bo tudi poslej.

Vsi na Golte z letno karto!

Najprej sporočilo: Med 15. 9. in 31. 10. 1986 nihalka na Golte ne bo obratovala ker bodo opravljena remontna dela.

Že lani so si delavci RTC Golte prizadevali čimveč kart prodati v naprej. Tudi letos se lotevajo obsežnih priprav za to. Razpisali so nakup letnih kart za Golte in sezonskih za Golte — Kope. Letna karta za RTC Golte bo veljala 25.000 din za odrasle in za otroke 16.000 din. Sezonska karta Golte — Kope bo veljala za odrasle 32.000 din in za otroke 23.000 din. K temu je treba dodati, da so karte na voljo tudi za odplačilo na obroke, ob takojšnjem plačilu pa priznajo popust v višini 25%

Že sedaj so sporočili vsem delovnim in drugim organizacijam cene, ki bodo veljale po končani predprodaji.

Vsekakor se nakup potrebnih kart v predprodaji izplača in zato opozarjamo na možnosti vseh potrebnih obvestil v delovnih organizacijah ali pa v turističnih agencijah, seveda pa je najbolje povprašati kar pri upravi RTC Golte Žekovec, ki ima telefonsko številko 063 — 831-111.

H Mozirski koči so ob njenem jubileju prišli tudi ugledni planinci iz vodstva Planinske zveze Slovenije. Z leve: Ivo Dobnik, tajnik, mozirski gospodar PD Martin Aubreht, dr. Miha Potočnik, častni predsednik in inž. Banovec, predsednik.

OBČINSKI PRAZNIK 1986 ☆ OBČINSKI PRAZNIK 1986 ☆ OBČINSKI PRAZNIK 1986 ☆

Slavnosti ob 90-letnici Mozirske koče so se množično udeležili planinci iz številnih društev.

Na dan otvoritve razstave o planinstvu v mozirski galeriji

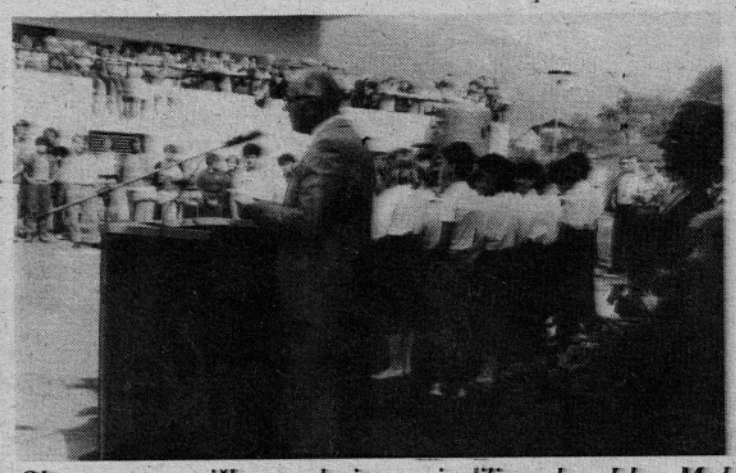

Ob novem tovarniškem poslopju so priredili proslavo Iskre. Med govorom direktorja TOZD Iskra-Feriti inž. Dušana Dolničarja

Mozirska koča 90 let

Pri Mozirski koči so se zbrali številni planinci, da bi proslavili njeno častitljivo obletnico. Med njimi so bili poleg predstavnikov javnega življenja občine še častni predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Potočnik, njen sedanji predsednik inž. Banovec in tajnik Ivo Dobnik.

Praznično vzdušje pred kočo je popestril citraš Ivan Čuješ s Koroškega, spored same slovesnosti pa so obogatili pevci skupine Spev iz Škofje Loke in recitatorka Judita Marovt.

Uvodoma je predsednik PD Mozirje Franjo Steiner pozdravil številne prijatelje planin, ki so se zbrali ob koči, da bi počastili njen jubilej.

V slavnostnem govoru je predsednik OK SZDL Zdravko Novak poudaril narodno-obrambni pomen planinstva v času želje po potujčenju naših krajev in ljudi. Orisal je delo planinske organizacije v dolini in zaželel, da bi v planinah našlo miru in sprostitve še mnogo naših ljudi. Izrečene misli so globoko odmevale v prisotnih poslušalcih.

O gmotni plati prenove koče je govoril mg. Jože Kumer, ki je predočil vse zagate med delom na posodobitvi Mozirske koče.

Predstavniki drugih planinskih društev so nato pozdravili zbrane in zaželeli mozirskim planincem nadaljnjih uspehov. Zelo pomembne misli pa je ob tej priliki izrekel predsednik PD Celje mg. Dušan Gradišnik. Nazorno je orisal veliko delo štajerskih planincev v času hudega narodnega preganjanja v tem delu domovine. Menil je, da boj na Kranjskem približno ni bil tako srdit kot na Štajerskem, saj so prav tu imeli Nemci velike želje. Zato bi kazalo v planinskih vrstah resno razmisliti o pomniku Kocbeku in Frischaufu, tega si zaslužita bolj kot morda mnogi, ki ga že imajo. To bi bila dolžnost vseh tistih, ki poznajo našo preteklost.

PD Mozirje je nato podelilo priznanja tistim, ki so pripomogli, da je koča pod streho in da so prireditve ob obletnici uspele. Zelo ličen znak SPD z napisom Planinsko društvo Mozirje in letnica ustanovitve pomeni vsakomur veliko pozornost in prelep spomin.

Razstava planinstva v Galeriji Mozirje

Mozirski planinci so dali pobudo za to razstavo, pripravil pa jo je Arhiv kulturne skupnosti Mozirje, ob tehnični pomoči Matične knjižnice Mozirje. Razstava naj bi opozorila na glavne dogodke v razvoju planinstva v Gornji Savinjski dolini.

Obilica zbranega gradiva je dala možnost izbire za kakovosten pregled in lep izgled. Seveda pa vsega ni mogoče pokazati, ker ni zato gradiva ali pa ker ni za vse prostora. Vendar pa je mogoče reči, da so številni gostje ob otvoritvi z zadovoljstvom ugotavljali, da je prikaz zelo zanimiv in privlačen.

Razstava je bila prva kulturna prireditev v počastitev občinskega praznika. Seveda pa je želela poudariti obletnico koče na Mozirski planini, ki so obnovljeno, naslednjega dne odprli.

Uvodne besede k razstavi je povedal predsednik Kulturne skupnosti občine Mozirje Alojz Plaznik. V svoje misli je lepo vpletel vse narodno trpljenje pod nadvlado tujcev in boj za njegovo osamosvojitev, pa tudi za obstoj. Tu pa so imeli planinci na čelu s Franom Kocbekom veliko težo. Zahvalil se je požrtvovalnim organizatorjem razstave in izrazil željo, da bi si jo ogledalo čimveč ljudi.

S petjem so otvoritev polepšali Šmihelčani, ki so pod vodstvom Antona Acmana zapeli nekaj planinskih pesmi. Recitirala pa je tovarišica Marinčeva in tako dodala slovesnosti kulturnega duha.

Za najmlajše so pripravili kratko obrazložitev dogodkov, ki so prikazani na razstavi. Tako bodo tudi mladi spoznali del preteklosti planinstva in narodnostnega boja.

Nova tovarna na Ljubnem

Iskra-Feriti je del velike Iskrine družine. Delavci so doslej delali v težkih okoliščinah z opremo, ki je omogočala le omejeno proizvodnjo. Najprej je delalo le 15 delavcev, pa je že to pomenilo kraju velik napredek, saj tam ni bilo industrije, ki bi nudila predvsem ženski delovni sili zaposlitev. Pisalo se je leto 1973. Že leta 1977 so uredili obrat še v Solčavi, tudi ta je pomenil za kraj zelo veliko in začetek možnosti, da ostanejo nekateri mladi doma. Tam so obrat leta 1985 povečali in preuredili. Ob letošnjem občinskem prazniku pa so zaključili obsežna dela na izgradnji nove tovarne na Ljubnem. Gradnja sama je zahtevala 402 milijona din, dočim so v opremo vložili okoli 700 milijonov din. Skupaj ocenjujejo vrednost naložbe na 1.175 milijonov din. To pa je seveda velik zalogaj, za Ljubno pa neprecenljivega pomena.

In kaj menijo v Iskri o njihovih obratih v naši dolini?

Dograditev objekta na Ljubnem omogoča nadaljnji razvoj moderne industrije v zgornjem delu Savinjske doline. Elektronika je prav gotovo perspektivna industrijska dejavnost, program navitih komponent pa bo ostal med delovno intenzivnejšimi in ekološko čistimi, kar ta del doline potrebuje.

Objekt je arhitektonsko izredno dobro vključen v aplsko okolje in ne kazi izgleda kraja kljub relativni velikosti (2200 m²). Funkcionalno vključuje tudi oba stara objekta. Je trdna osnova za nadaljnji razvoj proizvodnje na tem področju, saj vključuje vso infrastrukturo, ki jo industrijski objekt mora imeti, od skladišč, vseh vrst energije do restavracije.

Obe poslovni enoti ISKRE — Feriti na Ljubnem in v Solčavi sta primer policentrične, postopne rasti industrije na **nerazvitem obmejnem območju** Slovenije, primer, ko nam je uspelo delo približati ljudem v zaprti alpski dolini in s tem preprečiti že začeto razseljevanje prebivalstva. Poslovni enoti sta tudi primer, kako smotrno je, razvoj industrije na manj razvitih področjih, nasloniti na matično organizacijo združenega dela, ki ima močnejši strokovni potencial.

Razvoj poslovnih enot ISKRE — Feriti je bil v Gornji Savinjski dolini postopen a nenehen in čvrst. Kar 14 let je bilo potrebnih, da se je število zaposlenih podeseterilo, vendar v vsem tem času ni bila nikoli ogrožena njihova socialna varnost, nikoli ni prišlo do ekonomskih težav ali drugih pomembnejših kriz, kar se pri nas tako pogosto dogaja ob porajanju novih obratov.

Lep spomenik v Juvanju

Malo stran od odcepa ceste proti Juvanju so borci postavili veličasten spomenik padlim talcem. Nemci so namreč nekoliko metrov od tam postrelili 10 naših ljudi kot talce.

Lepo jutro je privabilo dosti ljudi tja ob Savinjo, na kraj spomina. Številni prapori so zunanji videz slovesnosti poudarili, pa tudi lega spomenika je izredna. Vse skupaj je tako resnično dostojen pomnik velikemu in žalostnemu dogodku, kakršnih je bilo v naši dolini na pretek.

Za spomenik, ki ga je izdelal akademski kipar Jarem iz Kočevja, si je veliko prizadeval predsednik ZZB NOV Mozirje Vlado Miklavc, pomagali pa so mu predvsem borci z Ljubnega, ki so prevzeli skrb za neposredno postavitev, seveda pa so pri tem sodelovali nekateri kolektivi.

V svojem nagovoru je Jože Prilan opozoril na krutost ravnanja okupatorja in na talce, ki so mu služili kot umazano orožje v krvavih rokah. Usode teh ljudi so bile posebno žalostne. Padli so zaradi svoje poštenosti in podlega zastraševanja zavojevalcev.

Moški pevski zbor z Ljubnega je pod vodstvom Lenke Kraljeve zapel nekaj pesmi, učenci OŠ Šlandrove brigade z Ljubnega pa so poskrbeli za lep recital.

Na koncu se je predsednik ZZB NOV Vlado Miklavc zahvalil vsem sodelujočim in vsem, ki so pomagali, da je nastalo spominsko obeležje na tem mestu, dostojno, lepo in v opomin poznim rodovom.

Novo igrišče v Bočni

Dolgo pričakovano igrišče je bilo ob prazniku občine dano športnikom na voljo. Govornik Dane Trbovšek je v svojem nagovoru povedal s koliko težavami so si končno priborili to igrišče, ki bo pomenilo kraju in predvsem mladini veliko pridobitev. Najprej so se borili s papirji, potem je bilo treba zagotoviti denar, kar 7,000.000 din. To se je zdelo nemogoče, pa je krajevna skupnost krepko pomagala, pa tudi nekatere delovne organizacije so priskočile na pomoč, seveda pa brez prostovoljnega dela domačinov ne bi šlo. Tudi domači posestniki so pomagali z lesom, vse to pa je rodilo veselje, ko so predali lepo igrišče svojemu namenu.

Zelo prizadevni športni delavec Franc Purnat je prerezal trak in nato so se spoprijeli »stari« in »mladi« v košarki. Boj je bil do kraja zanimiv in seveda so ga spremljali številni gledalci zelo prizadeto in vneto. Že prvi športni spopad na novem igrišču je pokazal kako veliko veselja lahko pomeni tako igrišče ljudem.

Gasilci veterani tekmovali

V okviru letošnjega praznovanja občinskega praznika so se v Mozirju med seboj pomerili gasilci-veterani. Nastopilo je 7 skupin, tekmovanje pa je vzorno pripravilo domače gasilsko društvo.

Na pomožnem igrišču v Lokah so se zbrali tekmovalci skupin iz Mozirja (dve skupini), iz Paške vasi, Šmartnega ob Paki, Titovega Velenja, Luč in iz Šaleka. Vsaka skupina je imela 7 tekmovalcev, ki so se pomerili v predpisanih veščinah.

Kar presenetljivo urno so opravljali svoje naloge čeprav je bila med njimi najvišja povprečna starost 76 let, kar pomeni, da je bil najstarejši tekmovalec Franc Remše (Mozirje), star kar 84 let.

Vsekakor je pohvalna vnema starejših gasilcev za sodelovanje na podobnih prireditvah. Pa tudi pobuda za takšna tekmovanja je dobra, sicer pa so jih domači gasilci pripravili doslej že večkrat, le da je bila udeležba iz doline slaba. Tokrat so bili Lučani prvič in kar dobro so se odrezali.

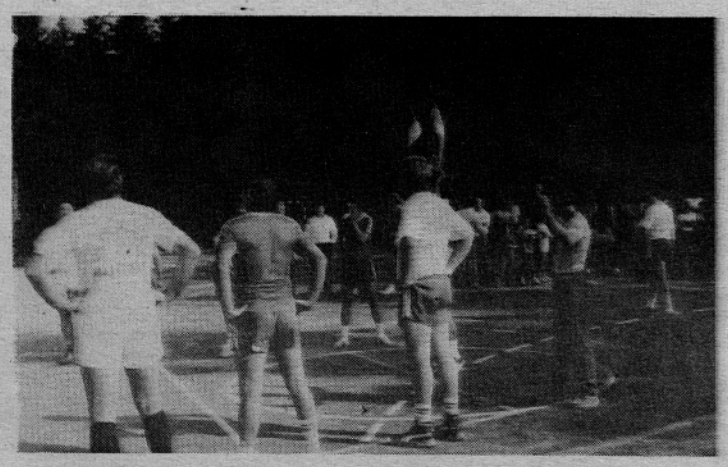

Na novem igrišču v Bočni so se spopadli stari in mladi v veliko veselje gledalcev

V Juvanju se je ob odkritem spomeniku zahvalil Vlado Miklavc vsem, ki so pripomogli, da so ustreljeni talci dobili dostojen pomnik

Razen mozirskih gasilcev so bili le še lučki na tekmovanju veteranov iz naše doline

OBČINSKI PRAZNIK 1986 ☆ OBČINSKI PRAZNIK 1986 ☆ OBČINSKI PRAZNIK 1986

Da je bencinska črpalka v Solčavi zelo pomembna pridobitev, priča velika udeležba krajanov in gostov ob otvoritvi

Podpredsednik IS SO Mozirje inž. Jože Poznič med govorom ob odprtju prenovljene ceste skozi Hom. Spored je povezovala Vika Venišnik, ob njej učenci, ki so poskrbeli za kulturno točko programa

Po proslavi so si obiskovalci ogledali novo sortirnico v Glinu

Solčava ima črpalko

Prebivalci obmejnega predela naše občine so si že leta nazaj prizadevali za bencinsko črpalko v kraju. Ne le zaradi potreb turizma, tudi za lastne potrebe, saj je večji del kmetov navezanih na goriva vseh vrst in po ta je bilo treba dolge kilometre daleč.

Da bi uresničili željo krajanom, so združili sredstva Petrol, nekateri republiški viri in naša občina. Krajani so po svojih močeh pomagali. Tako so ob letošnjem občinskem prazniku odprli dolgo pričakovano črpalko v Solčavi.

O pomenu nove pridobitve in zaslužnosti kraja je govoril predstavnik Medobčinske zbornice (Savinjsko-šaleške zbornice) Franc Miklavc. V svojem govoru je nakazal potrebe kraja po razvoju, ki pa bo mogoč le ob podobnih pridobitvah, kot je bencinska črpalka. Za turizem bo treba narediti odločno več, saj je prav ta lahko vir dohodka številnim prebivalcem te krajevne skupnosti. Orisal je dosedanja vlaganja v to območje in zaključil z izrazom prepričanja, da se obeta tem prekrasnim krajem in ljudem lepša bodočnost, ko bodo začrtane naloge razvoja zagotovljene.

V imenu delavskega sveta TOZD Trgovina (Petrol) je spregovoril njegov predsednik Dragotin Prtenjak, ki je zaželel kraju in ljudem uspehov naprej. Prikazal je prizadevanja Petrola za uresničitev nalog okoli postavitve črpalke. Trak je nato prerezal predsednik IO sindikata Petrola iz Celja.

Kulturni del sporeda sta zagotovila Delavska godba občine Mozirje in pevski zbor Iskra — Feriti iz Solčave.

Predsednik KS Solčava Damjan Havdej se je zahvalil graditeljem in vsem, ki so prispevali k temu, da je v kraju postavljena bencinska črpalka.

V razgovoru s Petrolovci, ki so mrzlično urejali zadnje naloge pred otvoritvijo smo zvedeli, da prvotno sploh ni bila predvidena zgradba za črpalkarja, ker se je nameravalo streči iz trgovine ZKZ. To pa se je izkazalo kot nemogoče in zato je prišlo do spremembe načrta. Treba je bilo torej poskrbeti za streho prodajalcu goriva in odločili so se za začasno rešitev — kontejner. Ta je povzročil v prvotni obliki veliko negodovanje prebivalcev in ljubiteljev krajine. To je bilo tudi javno izraženo! Na to so v Petrolu takoj prisluhnili in tako je njihov arhitekt inž. Bojan Kapel na hitro predlagal rešitev, ki je zunanjo podobo ute za črpalkarja bistveno spremenila. Danes je videz zelo mikaven in v ničemer ne moti okolja. Tu gre delavcem Petrola, TOZD Trgovina iz Celja vsa zahvala, tako pa posebno direktorju Karlu Privšku, ki si je nadvse prizadeval za čimprejšnjo ureditev te črpalke. Glede delovnega časa črpalke pa lahko povemo, da bo odprta ob delavnikih od 8. do 15. ure. Točili bodo gorivo vseh vrst, pa tudi petrolej bo na voljo. Imeli bodo v zalogi najnujnejše nadomestne dele za avtomobile in traktorje, pa tudi nekaj avtomobilske kozmetike bo na voljo. Ob nedeljah in praznikih pa bo delala poslej črpalka na Ljubnem, to pa pomeni vsekakor dobro rešitev za te oddaljene kraje.

Otvoritev ceste Gornji grad-Radmirje

Veliko občanov se je zbralo, da bi prisostvovalo dolgo čakani pridobitvi. Cesta skozi Hom je bila namreč že nekaj časa sem načrtovana, do del na njej pa ni prišlo. Tokrat so odločno prijeli in jo v pičlih dveh mesecih posodobili. Za prebivalstvo tega območja je to nedvomno velik dogodek. Pa tudi za promet in turizem je pomembna povezava obeh dolin, je dejal v svojem govoru podpredsednik IS SO Mozirje inž. Jože Poznič. Zahvalil se je vsem graditelejm in lastnikom, ki so brez težav dovoljevali razne širitve in posege v njihova zemljišča zavedajoč se pomembnosti ceste. Dalje se je zahvalil tudi vsem, ki so prispevali sredstva za ta namen. Končno je zaželel vsem koristnikom ceste srečno vožnjo.

Predsednica KK SZDL Gornji grad Vika Venišnik je v svojem uvodnem pozdravu spomnila na velike žrtve, ki jih je ta predel dal za svobodo. Izrazila je veselje, da je cesta na red in da bo služila tako kraju, občini kot širšemu območju. Zahvalila se je prizadevnim krajanom za razumevanje, predvsem pa so bili njene hvaležnosti deležni izvajalci, ki so pokazali kakó se da delati, če je vse skrbno pripravljeno.

Učenci COŠ Gornji grad so pripravili prikupno kulturno točko za to slovesnost. To pa je popestrila še Delavska godba občine Mozirje. Trak pa je prerezal direktor Zavarovalne skupnosti Triglav iz Celja.... Jagodič.

Prav posrečeno pa je bilo gledati, ko so se prvi po cesti spustili kolesarji iz Šmartnega in iz Gornjega grada. Dolga kolona je tako zagotovila posebno vzdušje. Za njimi pa so krenili na pot železni konjički vseh navzočih tja do Radmirja, kjer so jih v gasilskem domu skromno pogostili.

O delavskem gibanju

V okviru občinskega praznika so v mozirski Matični knjižnici predstavili zadnji zapis iz področja delavskega gibanja v dolini. Gre za knižico Kmečko delavstvo v Gornji Savinjski dolini med obema vojnama.

Najprej je predsednik OS sindikatov Ivan Purnat pozdravil številne navzoče, med njimi so bili predstavniki javnega življenja občine, nato pa je samo publicistično delo avtorja zapisov o delavskem gibanju Aleksandra Videčnika, prikazal Zdravko Troha iz republiškega sveta sindikatov.

V kulturnem delu sporeda je sodeloval ženski pevski zbor PD Jelka iz Nazarij pod vodstvom Tadeje Urank, recitiral pa je iz Cankarjevih Treh povesti Jure Marolt.

Ta kulturni dogodek je dostojno obeležil pomen raziskovanja naše preteklosti v dolini. Sem spada seveda tudi proletarska zgodovina o kateri smo doslej le malo pisali. Pričujoči zapisi naj bodo spodbuda za mlade raziskovalce, ki naj nadaljujejo pričeto delo.

Proslava v Glinu

Naša največja delovna organizacija v občini je ob občinskem prazniku slavila 85 let obstoja. Pravzaprav gre za obletnico obstoja lesne industrije v dolini. Vsekakor so se na to visoko slovesnost v delovni organizaciji temeljito pripravili.

Pripravili so zelo lep in pester film, ki prikazuje najprej lepote naše krajine, gozdove in dokaj nazorno, proizvodnjo glina. Film so predvajali že doslej ob številnih prilikah. Željeno pa bi bilo, da bi ga tudi v naših kinematografih po dolini, saj bi ga tako spoznali še prebivalci naše doline. Lahko bi rekli, da gre za film, ki lahko služi takó v poslovne namene Glina, kot tudi v turistične svrhe.

V sredo, dne 10. septembra 1986 so povabili v Delavski dom v Nazarjah svoje upokojence. Treba je reči, da je bilo srečanje zelo prijetno in da se ga je udeležilo veliko število nekdanjih delavcev Glina.

V četrtek, dne 11. septembra 1986 pa je bila v Delavskem domu v Nazarjah slavnostna seja delavskega sveta Glina. Po nagovoru so podelili priznanja delovne organizacije.

12. septembra 1986 so sklicali v Glinu tiskovno konferenco na kateri so seznanili novinarje z dosežki, težavami in načrti delovne organizacije. Odgovarjali so tudi na vsa vprašanja, ki so jih zastavljali prisotni. Predsednik KPO Janez Živko s svojimi sodelavci je podrobno orisal stremljenja Glina da bi se učinkoviteje vključil v izvoz. Že dosedanje izkušnje kažejo, da so s proizvodnjo pohištva Vario 2000, ki ga izdelujejo skupaj z IMK directa iz Zapadne Nemčije, naredili tisto, kar bo zagotovilo izvozne posle. Doslej so izdelki namenjeni le izvozu, kasneje pa bodo z njimi oskrbovali tudi domače tržišče. Pri Vario programu gre za sodobno oblikovano pohištvo, ki je sestavljivo in se lahko že sedaj ponudi v večih barvah. Njihovo ponudbo spremljajo sodobni prospekti, ki nazorno pojasnijo kupcu vse kar je pač potrebno.

Zatrdili so, da bodo premagali težave, ki so se pojavile na začetku leta in da imajo trg do te mere proučen, da tudi zalog ne bo, vsaj tistih ne, ki bremenijo sredstva delovne organizacije. tudi glede osebnih dohodkov se stvari izboljšujejo, saj se dohodkovna plat poslovanja boljša. Pričakujejo, da bodo zastavljene načrte za letos uresničili, to pa pomeni veliko dodatnih naporov.

O novi pridobitvi, sortirnici žaganega lesa pa so nam povedali tole:

Najnovejša investicija v tozdu Žagarstva Gorenje GLIN, Lesna industrija Nazarje, predstavlja velik dosežek v prizadevanjih za modernizacijo proizvodnje, uvajanja sodobne merilne in računalniške tehnike ter odpravo težkih fizičnih del.

Nova oprema, izdelana v zahodnonemški firmi Esterer, bo namenjena za sortiranje, letvičenje in zlaganje desk najrazličnejših dimenzij. Celotna manipulacija bo potekala avtomatsko, delavec bo nadziral le kakovost lesa in preverjal usklajenost delovanja naprav.

Teoretična zmogljivost pretoka je 45 desk v minuti. Dnevna proizvodnja žaganega lesa bo sproti izmerjena, razsortirana in zložena, pred tem pa tudi prešteta, obračunana in odtipkana na obrazcu. Tako bo močno posodobljena dosedanja manipulacija Žaganega lesa v tozdu Žagarstvo.

Upoštevaje tudi nameščen in že delujoči avtomatski robilnik bodo v Gorenju GLIN na račun posodobitve opreme povečali izkoristek žaganega lesa za najmanj 2,7% in bistveno povečali produktivnost. Z odpravo težkih fizičnih del bo mogoče 48 zaposlenih prerazporediti na intenzivnejšo predelavo lesa, torej v proizvodnjo, kjer manjka delavcev.

Izvedba naložbe je bila racionalna. Kar zadeva gradbena dela, smo se odločili za ceneno konstrukcijo. Večino montažnih in instalacijskih del smo opravili sami. Uvozili smo le najzahtevnejši del opreme. Transporterje in nosilne konstrukcije smo prav tako izdelali sami, oziroma s sodelovanjem domačih poddobaviteljev. Celotna naložba je predstavljala za naše vzdrževalce in strokovnjake zahtevno preizkušnjo, ki pa so jo, kot vse kaže, uspešno prestali. Naložba je bila opravljena s predvidenimi sredstvi v roku 4 mesecev. Prepričani smo, da bo že poskusno obratovanje dokazalo upravičenost opravljenih del. Vrednost te naložbe ocenjujemo na okoli 70 starih milijard dinarjev.

Osrednji dogodek je bila nedvomno proslava v samem Glinu. Ob tej priliki se je zbralo veliko gostov, tako poslovnih, kot tudi predstavnikov javnega življenja v občini. Pripravili so pester spored na katerem so s kulturnimi točkami sodelovali nazarski mladinci in članice ženskega pevskega zbora domačega PD Jelka. Najprej je govoril predsednik KPO Glina Janez Živko, ki je orisal poslovanje Glina, težave in uspehe. Pri tem je poudaril, da si bodo savinjski lesarji prizadevali zagotoviti ugled tudi v tujini. Pozval je člane kolektiva k uresničevanju nalog, ki so si jih zadali in govoril tudi o težavah s preskrbo lesa.

Sledilo je izročanje plaket in priznanj zaslužnim članom kolektiva. Nato je spregovoril predsednik IS SO Mozirje Ivo Kos.

Po tem ko so prerezali trak k novi sortirnici so si gostje in člani kolektiva ogledali delovanje te naprave.

Na športnem igrišču v Nazarjah so pripravili za vse delavce in goste tovariško srečanje.

Luče dobile blok

Že večkrat smo poročali o gradnji stanovanjskega bloka v Lučah. Pred dnevi so ga slovesno odprli, tudi to je bilo v okviru praznovanja letošnjega občinskega praznika.

Najprej je predsednik skupščine SIS za stanovanjsko gradnjo Rudi Štorgel v svojem govoru poudaril veliko krajevno potrebo po novih stanovanjih. To zagotavlja predvsem mladim družinam bivanje v kraju, pa tudi upokojenci bodo imeli od novozgrajenih 11 stanovanj svoj delež. V pritličju bo poslovala enota Ljubljanske banke iz Titovega Velenja, ki je sedaj delala v začasnih razmerah. Blok je torej za kraj velika pridobitev.

Predsednik sveta KS Luče Franc Šulek je uvodoma pozdravil navzoče, med katerimi je bilo veliko predstavnikov javnega življenja občine. Vse je nato povabil k ogledu bloka.

Naložbe za gradnjo je zagotovila SIS za stanovanjsko gradnjo občine Mozirje, Elkroj in GG Nazarje za svoje delavce in Ljubljanska banka za svojo poslovalnico.

Gradbena dela je opravil Vegrad-Gradbenik Ljubno v dogovorjenem roku in za ustrezna sredstva. Okolje je uredilo Komunalno podjetje iz Mozirja.

Kulturni spored ob slovesnosti so prizadevno predstavili otroci domače osnovne šole, zaigrala je tudi Delavska godba na pihala pod vodstvom Franca Goljufa.

Seja skupščine občine

Letošnji občinski praznik je spremljalo toliko prireditev kot že leta prej ne. Gotovo je bila seja skupščine občine dostojen zaključek slovesnosti ob 12. septembru. Seja vseh zborov je bila v dvorani zadružnega doma v Bočni.

Že na zunaj je bila Bočna videti zelo okrašena, slovesna. Številne zastave so oznanjale dogodek, množice so se zgrinjale k zadružnemu domu kjer je igrala Delavska godba in vabila krajane v dvorano. Okoli doma, na lepo urejenem prostoru pa so bile stojnice in vse je bilo pripravljeno za tovariško srečanje, ki je sledilo slavnostni seji zborov skupščine občin.

Sejo je odprl predsednik skupščine občine Mozirje Anton Boršnak, ki je imel tudi slavnostni govor. V njem je obudil spomine na čase boja in izgradnje po vojni. Orisal je težave v katerih dela naše gospodarstvo in se zavzel za prizadevno reševanje vseh vprašanj skupaj z našimi občani, ki so že doslej pokazali veliko volje pomagati tam kjer je to mogoče. Letošnji praznik spremlja nekaj pomembnih uspehov, med njimi je nedvomno, cesta skozi Hom, pa tudi sortirnica v Glinu, nova delovna dvorana v Iskri na Ljubnem, bencinska črpalka v Solčavi in še bi lahko naštevali.

Slavnostne seje so se poleg delegatov udeležili številni gostje iz sosednjih občin, posebno prisrčno pa so pozdravili delegacijo iz pobratene občine Čajetine. V dvorani so bili še Mirko Jerman, komandant Šlandrove brigade, general Ivan Dolničar, general Žokelj — Žiži, general Aleks Butara, Božidar Gorjan-Bogo, častni občan Tone Bole in drugi.

Po predaji plaket in drugih priznanj občine so kulturni delavci domačega prosvetnega društva poskrbeli za drugi del sporeda slavnosti, pri tem pa so sodelovali tudi učenci osnovne šole.

Otvoritev novega bloka v Lučah je bila zelo slovesna

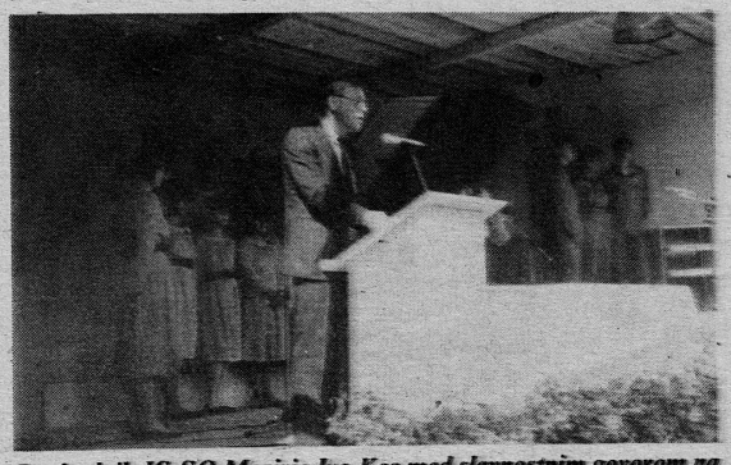

Predsednik IS SO Mozirje Ivo Kos med slavnostnim govorom na proslavi 85-letnice Glina

Med predstavitvijo zapisa o kmečkem delavstvu v naši dolini

ljubljanska banka

Temeljna banka Velenje n. sub. o.

Ob dnevu varčevanja — 31. oktobru čestitamo vsem varčevalcem in vas vabimo, da še nadalje obiskujete naše enote.

MERCATOR
ZGORNJESAVINJSKA KZ MOZIRJE
TOZD TRGOVINA GOSTINSTVO
MOZIRJE

Komisija za delovna razmerja in osebni dohodek
objavlja
prosta dela in naloge

1. VODJA DELOVNE ENOTE GOSTINSTVO
2. POSLOVODJA BIFEJA V NOVI ŠTIFTI
3. KUHARICE V GOSTILNI V RADMIRJU

Pogoji za zasedbo del so: — splošni, — posebni:
pod 1) gostinski delavec z višjo izobrazbo in vsaj enoletnimi delovnimi izkušnjami ali s srednjo gostinsko izobrazbo in nad tri leta delovnih izkušenj,
— poskusno delo tri mesece
pod 2) gostinski poslovodja ali gostinski tehnik s triletnimi delovnimi izkušnjami ali kvalificiran gostinski delavec s petletnimi delovnimi izkušnjami v gostinstvu, željeno znanje nemškega jezika,
— poskusno delo tri mesece
3) delavka s poklicno gostinsko šolo, smer kuharstvo ali priučena gostinska delavka z nekajletnimi delovnimi izkušnjami v gostinstvu, željeno znanje nemškega jezika,
— poskusno delo dva meseca.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je dostaviti do 30. septembra 1986 kadrovski službi naslovne zadruge.

O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v roku 10 dni.

ELKROJ — TOZD Konfekcija
Mozirje n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja
TOZD Konfekcija Mozirje

objavlja
prosta dela in naloge

KONFEKCIONAR
(večje število delavcev)

POGOJI:
1) končana OŠ
2) poskusno delo 2 meseca

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.
Kandidati naj pošljejo svoje vloge v roku 8 dni od dneva objave na naslov: ELKROJ Mozirje, Splošni sektor. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po opravljeni izbiri.

ELKROJ Mozirje

objavlja
javno licitacijo
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

osebni avto Lada 1200
letnik 1981
izklicna cena 350.000 din
osebni avto Comodore
letnik 1980
izklicna cena 1.500.000 din

Javna licitacija bo dne 1. oktobra 1986 ob 11. uri.

Ogled vozil je možen na dan licitacije od 9. do 11. ure.

Gobarska sreča

O planinstvu v dolini

Misli Alojza Plaznika ob otvoritvi planinske razstave v Galeriji

Mozirje:

Letošnji uvod v praznovanje občinskega praznika pričenjamo z nevsakdanjo, a zato tem bolj dragoceno kulturno prireditvijo. Naš kulturni hram je tokrat gostitelj razstave dokumentarnega gradiva na temo »PLANINSTVO V GSD«.

Z njo želimo dostojno obeležiti tudi 90-letni jubilej izgradnje in otvoritve prve planinske koče na Mozirski planini in se z dolžno hvaležnostjo spomniti vseh zaslužnih pionirjev organiziranega planinstva v naši dolini.

Današnji mladi rod, četudi bežno poučen iz zgodovinskih virov, ne more imeti prave predstave, kolikšnega narodnoobrambnega pomena je bilo slovensko planinstvo v tistih zagrizeno potujčevalnih časih ob prelomu prejšnjega stoletja.

Študijski sprehod skozi pričujočo razstavo bo zato nedvomno za slehernega obiskovalca prijetno in poučno potovanje skozi čas, poplačano z odkrivanjem novih spoznanj ali dopolnitvijo pomanjkljivega vedenja o naši bogati planinski preteklosti. Planinstvo tedaj ni krepilo le telesa in duha naraščajočim množicam ljubiteljev gora, ampak tudi njihovo narodno zavest. Le-ta je bila v viharnem morju germanskega potujčevanja za narodnostni obstoj zatiranega slovenskega naroda še kako pomembna.

Ob proučevanju razstavljenega dokumentarnega gradiva bomo z občudovanjem spoznali, da je bil glavni steber savinjskega planinstva in neumorni organizator gradnje domala vseh planinskih postojank v naših Savinjskih Alpah — sin vinorodnih gričev — Fran Kocbek.

Doma je bil v Slovenskih goricah, a ga je službena življenjska pot po srečnem naključju zanesla naprej v sosednji ŽALEC, nato za krajši čas v našo Rečico in zatem v Gornji grad, kjer je kot nadučitelj služboval kar 31 let. V hvaležen spomin na tega velikega gornika in narodnjaka nosi današnja COŠ njegovo častitljivo ime.

Že takoj po prihodu v naše kraje je vzljubil planine do take mere, da je zanje in za razvoj planinstva žrtvoval tako rekoč vse življenjsko delo.

Še v istem letu, ko je bilo v Ljubljani ustanovljeno SPD (1893) je ustanovil njegovo Savinjsko podružnico v MOZIRJU. katere požrtvovalni načelnik je bil celih 34 let. (Njeno članstvo je v začetku predstavljala pretežno inteligenca iz Celja in širše savinjske okolice!).

V tem času in vse do konca 1. svetovne vojne je ob moralni podpori univerzitetnega profesorja Frischaufa bojeval neizprosni boj s celjsko sekcijo Nemško-avstrijskega planinskega društva za narodnostni prestiž v Savinjskih Alpah.

Od tedanje zemljiško-posestne gospoščine — ljubljanske knezoškofije — je postopoma izposloval pravne pravice in odkup zemljišč za gradnjo slovenskih planinskih koč kot protiutež in politični izziv nemškim. Pod Kocbekovim organizacijskim vodstvom je bila zgrajena prva na Molički planini pod Ojstrico (1894), druga le dve leti kasneje na Mozirski planini, tretja na koritih pod Dleskovcem — tim. Lučka koča — nato Gornjegrajska koča na Menini in končno koča na Loki pod Raduho (1910). Tudi za Frischaufov dom na Okrešlju (1908) ima velike zasluge, saj se je prav tako potrudil za odkup zemljišča.

Z neumorno predanostjo je skrbel za nadelavo in slovensko markiranje vseh pomembnejših planinskih poti v naših planinah in gorah, hkrati pa organiziral zbiranje sredstev in materiala za gradnje koč in zavetišč ter oskrbniško in vodniško službo.

Njegov zgledni planinski entuziazem je navdihnil številne domačine, ki so mu bili zvesti sotrudniki pri vseh akcijah, po njegovi smrti leta 1927 pa z nezmanjšano vnemo nadaljevali žuljavo delo za razvoj planinstva in gorništva.

Sodeč po uspehih, ki so jih v preteklih desetletjih pa vse do današnjih dni dosegala kasneje ustanovljena domača PD, bi lahko upravičeno zatrdili, da je Kocbekov neutrudno-ustvarjalni duh še vedno živo prisoten tudi v srcih današnje generacije gornjesavinjskih in obče slovenskih planincev. To potrjujejo vedno uspešno izpeljane akcije za posodabljanje, razširitve in obnovo — žal — tudi večkrat pogorelih planinskih koč ter široka paleta vsestranskih društvenih aktivnosti s plemenitimi vzgojnimi in humanimi smotri.

Obžalujem nekatera sumničenja, izrečena napram tov. Starčevič.

Jožica Veršnik

Cenjene kupce obveščamo, da nudimo v vseh naših poslovalnicah ugoden kratkoročni kredit za nakup ozimnice in premoga do višine 90.000.— din (48% obresti — 10 obrokov). M-ZKZ MOZIRJE TOZD Trgovina in gostinstvo

V Nazarjah bo v cerkvi
v soboto zvečer 27. 9. 1986
ob 19. uri koncert.

Nastopajo solisti:
Zlata Ognjanović — sopran, Marcel Ostaševski — bariton, Dragiša Ognjanović — bas in prof. Hubert Bergant — orgle

O predpisih o gozdovih

V skrajšani obliki želimo podati in seznaniti vse združene kmete-kooperante, delovne ljudi in občane o pomembnosti zakonodaje v gozdarstvu, ki daje poseben poudarek na trajnost gozdov in njegovih funkcij, tako lesno-proizvodnih, varovalnih, hidroloških, klimatoloških in turistično-rekreativnih.

Republiški zakon o gozdovih je nov objavljen v Uradnem listu št. 18/85, ki izhaja iz temeljnih ustavnih opredelitev in izhodišč. Po zakonu so gozdovi zaradi splošno koristnih funkcij dobrina splošnega pomena in so pod posebnim s tem zakonom določenim varstvom. Zakon opredeljuje te splošne koristne funkcije gozdov, zagotavlja smotrno izkoriščanje in druge splošne interese, zagotavlja trajnost gozdov in njegovih funkcij.

Z ustavno določbo je gospodarjenje z gozdovi družbena lastnina, in gozdovi na katerih je lastninska pravica, skupno. Zakon je zato opredelil skupno gospodarjenje v posameznih gozdnogospodarskih območjih, da z njimi gospodarijo delavci in združeni kmetje organizirani v temeljni organizaciji kooperantov, povezani s skupnimi interesi in združeni v gozdnogospodarski delovni organizaciji.

Poleg tega zakon določa, da so varstvo, gojenje, (nega, obnova, melioracije, pogozdovanje, semenarstvo, drevesničarstvo in odkazovanje drevja za posek) urejanje gozdov ter odpiranje gozdov z gozdnimi cestami dejavnosti posebnega družbenega pomena. Te gospodarske dejavnosti so trajni pogoj določenih uporabnikov, oziroma nenadomestljivi pogoj za življenje in delo občanov in za delo drugih organizacij.

Med temeljna izhodišča zakon uvršča tudi oblikovanje Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo kot nosilca vseh nalog posebnega družbenega pomena iz področja gozdarstva in druge funkcije za ohranitev vloge gozdov, kot sestavine kulturne krajine, združuje in usmerja sredstva za gozdno-biološko reprodukcijo.

Sestavni del tega zakona je tudi uredba o urejanju posameznih razmerij iz zakona o gozdovih in pravilnik o gozdnem redu, ki je bil objavljen v Ur. listu SRS št. 31/86. Zato smatramo, da je potrebno podrobno seznaniti združene kmete in tudi občane o vsebini teh določil. Z uredbo, ki ureja posamezna razmerja znotraj tega zakona je opozoriti na čl. 10, ki v gozdu prepoveduje sežiganje posečnih ostankov, prav tako je prepovedano sežigati kmetijske ostanke na njivah ali požigati strnišča in ledine na območju kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Člen 12 te uredbe pa določa, da je potrebno panje posekanih dreves iglavcev razen jelke in panjev bresta po sečnji obeliti, ne glede na to, ali je bil posek izvršen v gozdu ali izven gozda. Neobeljene gozdne lesne sortimente iglavcev ni dovoljeno spravljati, prevažati, uskladiščiti in predelovati oziroma neposredno uporabljati, razen pod naslednjimi pogoji.

Gozdni lesni sortimenti iglavcev iz letnega poseka, ki bodo strojno obeljeni na skladiščih smejo ostati neobeljeni v gozdu le toliko časa, kolikor je nujno potrebno za njihov transport iz gozda do teh skladišč, vendar najkasneje 21 dni po sečnji. Pri določitvi roka za beljenje gozdnih lesnih sortimentov iglavcev je upoštevati stopnjo ogroženosti pred škodljivci vendar tako, da so sortimenti izdelani iz dreves posekanih v letni sečnji od 1. aprila do 30. oktobra in obeljeni najpozneje v enem mesecu po poseku drevja. Gozdni lesni sortimenti iglavcev iz zimske sečnje od 1. novembra do 31. marca pa najkasneje do 15. maja.

Gozdne lesne sortimente iglavcev, ki so jih napadli podlubniki je treba obeliti v gozdu in uničiti podlubnike po navodilih, ki so bila objavljena v glasilu Vesti« v mesecu maju. Kemijska zaščita gozdnih lesnih sortimentov zaradi uničenja podlubnikov in ostalih škodljivcev je zaradi varnostnih razlogov in onesnaževanja okolja praviloma prepovedana, razen v primerih prekomerne pojave škodljicev in drugih večjih škod v gozdu.

Izvajanje določb te uredbe bodo nadzorovali občinski organi pristojni za gozdarsko inšpekcijo in gozdni nadzorniki v okviru pooblastil, v posameznih primerih pa organi za notranje zadeve.

Za neizvrševanje določb te uredbe so predvidene znatne kazni za gospodarsko organizacijo in drugo pravno osebo, z denarno kaznijo pa se za prekršek kaznuje tudi posameznik.

Pravilnik o gozdnem redu ureja posamezna razmerja v okviru Zakona o gozdovih ki določa, da mora biti drevje za posek pravilno označeno v skladu s 46. čl. Zakona o gozdovih. Ta določa, da lastnik gozda lahko sodeluje pri odkazilu lesa, če ne želi sodelovati pri odkazilu izvrši odkazilo, temeljna organizacija kooperantov, brez lastnika gozda, ta pa jo pri tem ne sme ovirati. Odkazano drevje se mora posekati čim nižje pri tleh tako, da višina panja merjena na zgornji strani ni večja od 1/3 svojega premera. Drevesa je treba podirati tako, da se ne poškoduje sosednjih dreves in podmladka, da se s tem ne zmanjša uporabne vrednosti posekanega drevesa in da se čim bolj izkoristi lesna masa.

Pri spravilu gozdnih lesnih sortimentov (vlačenje po tleh) se mora uporabljati spravilna sredstva in tehnologijo prilagojeno občutljivosti sestojev in gozdnih tal za poškodbe v posameznih letnih časih. Gozdne lesne sortimente se sme spravljati tako, da se ne poškoduje podmladek, drevje, gozdna tla, gozdne valke, pot, steza in režim odtoka vode. Takoj po končanem spravilu se mora sanirati škoda na podmladku in drevju ter opraviti poškodbe na gozdnih tleh, če predstavljajo nevarnost za izpiranje tal ter vzpostaviti ustrezni režim odtoka vode. S traktorji se sme vlačiti gozdne lesne sortimente le v smeri označenih vlak, ne sme se spravljati les po tleh v hudourniških območjih, plazovitih tleh in strmih pobočjih nestabilnih tal in po gozdnih cestah.

Gozdnih lesnih sortimentov in sečnih odpadkov se ne sme zlagati in puščati v strugah potokov in hudournikov in na voziščih gozdnih cest. Gozdne lesne sortimente se sme zlagati pod cesto ali nad cesto le tako, da ne ogrožajo prometa in da je zagotovljena varnost pred proženjem sortimentov na cesto.

Po končanem spravilu se morajo urediti sečišča obvezno kar spada v dejavnost izkoriščanja gozdov. Sečišče je površina kjer je drevje posekano, izdelani sortimenti in izvršeno spravilo.

Sečišče je urejeno:

— če so spravljeni vsi gozdni lesni sortimenti

— če so koreninski vratovi panjev iglavcev razen jelke obeljeni

— če so odstranjene veje s podmladka in tal tako, da je omogočen nadaljnji razvoj podmladka, oziroma sadnja ali naravno pomlajevanje. Veje smreke, jelke in rdečega bora morajo biti zložene na kupe tako, da prekrivajo svoje debelejše konce in vrhače ter neobeljene sečne odpadke

— če je potrebno se veje odstranijo in zložijo izven pomlajenih površin (na opuščene vlake na mesta, ki ne ovirajo pomlajevanja) Sečni odpadki se ne smejo zlagati na panje, na gozdne preseke, mejnike in kmetijska zemljišča ter gozdne robove na katerih je večja nevarnost požara.

— če so odstranjeni vsi posečni odpadki iz strug in potokov

— če je sečišče prehodno za opravljanje gojitvenih in varstvenih del

Ureditev sečišča na površinah kjer je bil gozd posekan na golo zaradi spremembe namembnosti gozdnega zemljišča določa ukrepe občinski upravni organ pristojen za gozdarstvo v dovoljenju za posek na golo. Gozdnogospodarska organizacija je dolžna prevzeti sečišče takoj po spravilu, oziroma ob prevzemu gozdnih lesnih sortimentov v gozdu. V gozdu se tudi preveri ali so bila posekana vsa odkazana drevesa in sprejme ukrepe za posek odkazanih in neodkazanih toda posekanih dreves, dopolni odkazilni manual in evidenco poseka ter tako ugotovi urejenost sečišča.

Določilo 13. čl. Zakona o gozdovih določa, da gozdne lesne sortimente sme dajati v promet le gozdnogospodarska organizacija. Prevoz gozdnih lesnih sortimentov, ki jih ne da v promet gozdnogospodarska organizacija je prepovedan. Zato mora gozdnogospodarska organizacija gozdne lesne sortimente označiti s svojim žigom, oz. z odkazilnim kladivom.

Gozdne lesne sortimente, ki jih lastnik gozda pridobi za neposredno lastno porabo na podlagi 45. čl. Zakona o gozdovih, gozdnogospodarska organizacija posebej označi v gozdu na čelu sortimenta z odkazilnim ali signirnim kladivom v rdeči barvi.

Kmet lastnik gozda, ki opravlja gozdnogospodarska dela v svojem gozdu lahko prevaža gozdne lesne sortimente pridobljene v svojem gozdu na relaciji do gozdnogospodarske organizacije ki jih prevzame le, če so ti sortimenti predhodno označeni v gozdu.

Gozdne lesne sortimente, ki jih lastnik gozda pridobi za neposredno lastno uporabo na podlagi 45. čl. Zakona o gozdovih se lahko prevaža in žaga na lastni žagi, le na podlagi potrdila o lastništvu, ki ga izda temeljna organizacija kooperantov. Les mora biti obeljen. Potrdilo o lastništvu se izda za vsak prevoz posebej. Za prevoz lesa pridobljenega izven gozda gozdnogospodarska organizacija izda ustrezno potrdilo, ki vsebuje podatke o izvoru in lastništvu lesa, vrsto sortimentov, količino in relacijo prevoza.

TOK GOZDARSTVO NAZARJE

MDA »ROGLA 86«

Letos smo se brigadirji MDB »Slavko Šlander« iz Mozirja udeležili republiške mladinske delovne akcije na Rogli. Že nepopolnost brigade je dokazovala zavest naših mladih v občini. Zato smo se morali zadovoljiti samo z osemnajstimi brigadirji. Toda kljub temu smo pobrali vsa možna priznanja akcije.

Delovišče se je razprostiralo na območju Rogle. Urejali in čistili smo smučišča ter pripravljali teren za nova. V treh tednih oz. od 29. junija do 19. julija smo opravili 3600 efektivnih ur tj. 129,75%. Tako smo dosegli udarništvo prve in druge dekade in udarništvo obeh udarnih dni. Na prvi udarni dan so nam priskočili na pomoč tudi člani Predsedstva OK ZSMS.

Pred ostalima dvema brigadama iz Grosupljega in Kamnika smo vidno prednjačili tudi na področju interesnih dejavnosti. Predvsem bi rada pohvalila vse referente posameznih komisij oz. vse brigadirje, saj so se trudili, da smo ob zaključku dosegli rezultate takšne kot so. Pod vodstvom komandanta Janeza smo pripravljali razne družabne večere, razna tekmovanja in podobno. Tukaj bi rada omenila tudi dva miličnika — kadeta, ki sta se priključila naši brigadi, saj sta skrbela za naše res pestro brigadirsko življenje.

Slovo je bilo težko, vendar toliko lepše, saj smo z Rogle odhajali z odličjem najboljše brigade izmene. Naj zaključim s stavkom iz poročila štaba o delu prve izmene R MDA »Rogla 86«:

Najboljša je bila MDB »Slavko Šlander« iz Mozirja, ta je tudi dobila pohvalo za izredno dobro delo na trasi ter na področju interesnih dejavnosti.

Z - D - R - A - V - O!!!

Mija Štorgelj

Kinološko društvo Mozirje

V naši občini doslej še ni delovalo društvo za vzgojo in vzrejo psov. Tako so nekateri ljubitelji teh živali morali v sosedni občini, če so hoteli šolati svoje pse.

Letos spomladi so pristopili k ustanovitvi društva. Sedaj šteje že 58 članov, seveda iz raznih krajev doline. Kot vse kaže so resno prijeli in se lotili vrste nalog, ki niso ravno lahke. Tako so morali poskrbeti za ustrezno površino kjer lahko šolajo pse. Najprej so se selili iz kraja v kraj, to pa je povzročalo veliko neprilik, zato so se odločili za najem gmajne v Varpolju. To je sicer zelo poraščena in zanemarjena površina kakih 800 m², vendar članov ni motilo, da so prijeli za orodje in pričeli z zemeljskimi deli. Jasno je, da vsega sami brez širše pomoči ne bodo zmogli. Tako nameravajo zaprositi pri raznih podjetjih za pomoč, saj končno ne gre zgolj za šport. Dobro šolani psi so v primeru nesreč ali zločina zelo potrebni. Pa tudi za varovanje premoženja ni boljše naprave kot je dobro vzgojen pes. Da posebej ne poudarjamo potreb SLO in DSZ.

Dela so torej v teku in člani lahko s ponosom trdijo, da so doslej opravili že nad 500 prostovoljnih ur. Volja je torej tu, vendar pa bo treba še širše pomoči.

Šolanje živali je prevzel predsednik Milan Maranšek, ki je strokovno usposobljen za to delo. Vsi, ki delo z živalmi poznajo vedo, da je treba veliko potrpljenja in dobre volje prej ko se žival nauči določenih veščin. Vendar pa prijateljem živali te dobre volje ne manjka!

Strokovna publikacija

GG Nazarje je ob svetovnem kongresu IUFRO izdalo lepo urejeno brošuro v kateri je predstavljeno nazarsko gozdnogospodarsko območje. Uvod je napisal dipl. inž. Ciril Remic in zaželel, da bi ta vsebina pripomogla k boljšemu spoznanju vrednot gozda.

Delo je uredil dipl. inž. Jože Urank s sodelavci: diplomiranimi inženirji Franc Finkšt, Drago Urank, Matija Nastran, Anton Breznik, Ivan Kolar in Francem Gerdinom, pravnikom.

Brošura obsega 36 strani črno-belega tiska, ima lep ovitek na katerem je videti Logarsko dolino. Zajetih je 10 poglavij in sicer: značilnosti območja, gozdna rastišča, pomen gozda in lesa na območju, kratek zgodovinski pregled gospodarjenja z gozdovi, gozdni fondi, odprtost gozdov s cestami in vlakami, poglavitni gozdnogojitveni problemi in usmeritve, problemi, temeljne smernice za razvoj gozdov, pridobivanje lesa na območju GG Nazarje, organiziranost gozdnega gospodarstva Nazarje in literatura. Za vsako poglavje je povzetek v angleškem jeziku.

S tem delom je GG Nazarje opravilo veliko nalogo. Zapis lahko služi tako strokovnjakom, kot vsem drugim kot vir za ugotavljanja stanja v našem gozdarstvu.

A. V.

Srečanje gozdarskih upokojencev

Konec meseca junija je Osnovna organizacija sindikata TOZD Gozdarstva Luče priredila prijetno srečanje vseh svojih upokojenih delavcev v prijetnem gozdičku »Na Šmici« ob Savinji — 1 km iz Luč.

Za to srečanje je bilo vse prav lepo pripravljeno, saj je vsak njihov upokojenec prejel poleg pismenega povabila tudi blok za malico.

Uvodoma je vse zbrane pozdravil predsednik OOS Ivan Robnik. Zahvalil se je vsem starejšim gozdarjem — »holcarjem« za njihovo požrtvovalno delo, saj so bili nekdaj delovni pogoji gozdnih delavcev mnogo težavnejši od današnjih — toda vseeno so vztrajali. Nato se je vsem, ki so s prizadevnostjo le našli možnost za to srečanje in ga izvedli, zahvalil tajnik Društva upokojencev Luče, Avgust Breznik, ki je tudi njihov upokojenec. Za popestritev srečanja pa je poskrbel oktet Društva upokojencev Luče, ki je pod vodstvom Vinka Krebsa zapel dve pesmi.

Žal je malo ponagajalo vreme, vendar je bilo razpoloženje zelo prijetno in v splošno zadovoljstvo vseh upokojencev.

Želeli bi, da bi bilo takih srečanj še več, saj zavest, da človek le ni pozabljen, veliko pomeni.

Z. F.

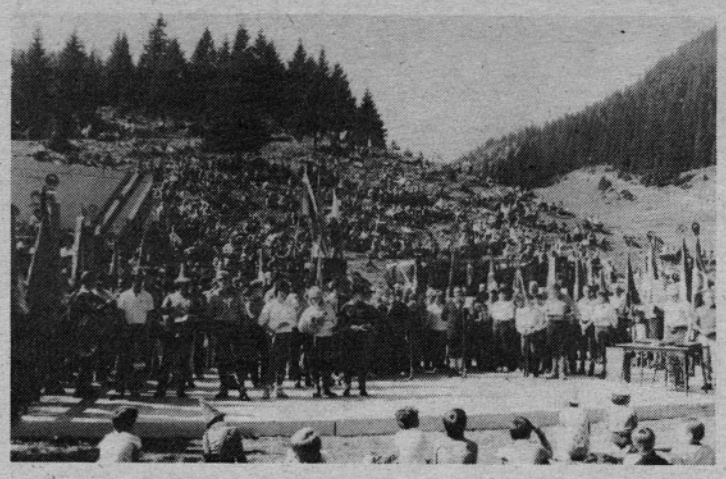

Na Mozirski planini je bil 18. zbor slovenskih planincev. Na njem je bilo preko 5000 planincev, govorila pa je podpredsednica skupščine SRS Marija Vičar-Zupančič

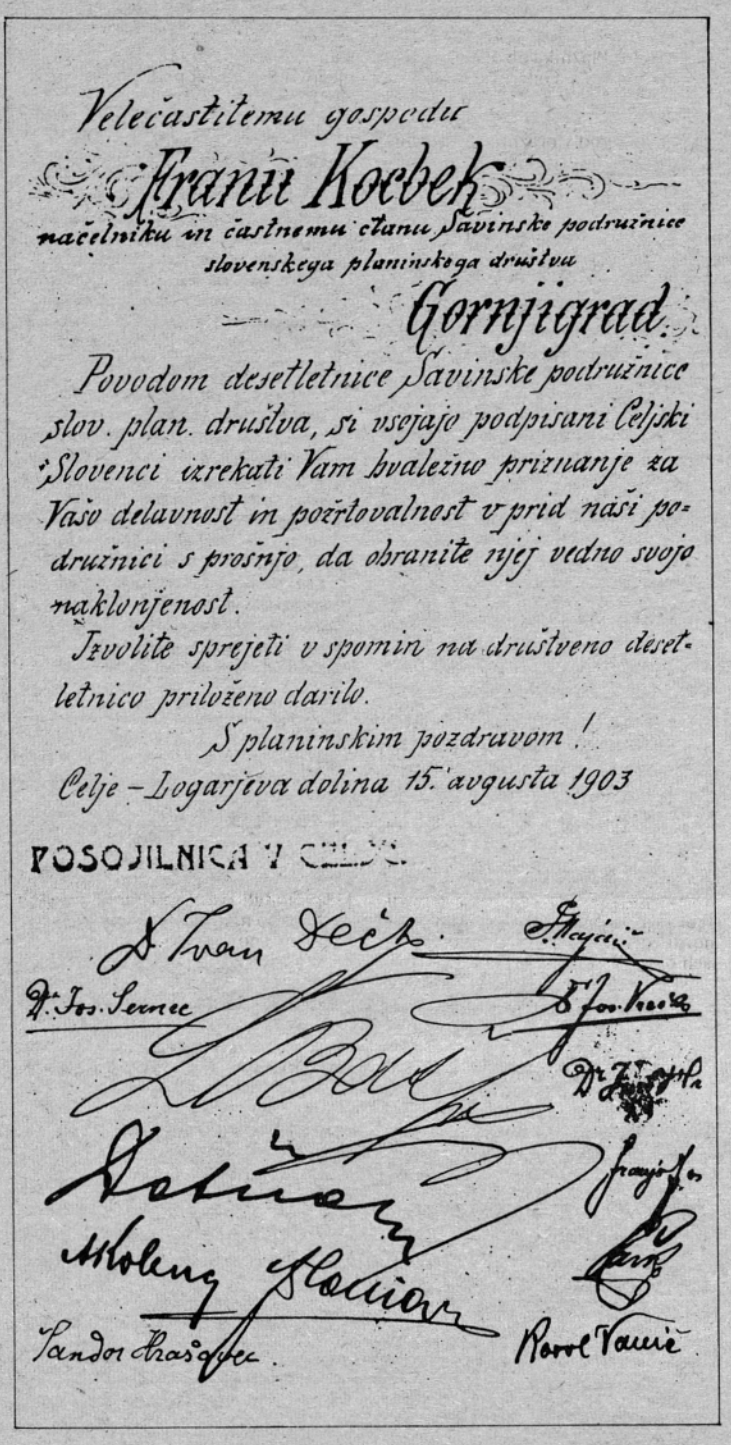

Velečastitemu gospodu

Franu Kocbek

načelniku in častnemu članu Savinjske podružnice slovenskega planinskega društva

Gornjigrad

Povodom desetletnice Savinjske podružnice slov. plan. društva, si vsejajo podpisani Celjski Slovenci izrekati Vam hvaležno priznanje za Vašo delavnost in požrtovalnost v prid naši podružnici s prošnjo, da obranite njej vedno svojo naklonjenost.

Izvolite sprejeti v spomin na društveno desetletnico priloženo darilo.

S planinskim pozdravom!

Celje – Logarjeva dolina 15. avgusta 1903

POSOJILNICA V CELJU

Zanimive listine najdemo v Mozirju. Lastnica je Pavla Karče.

Osir izredne velikosti je našel mozirski čebelar Brinjovc v čebeljem panju

Zdravi, živeli bili...

Tako je zaključil radioporočevalec radia Split, Frane Jurič vsako svojo turistično oddajo in tako nas je pozdravil po razgovoru, ki smo ga z njim imeli, ko je bival pri Žagarju na Dobrovljah.

Izkušen novinar in lahko bi rekli svetovni potnik, je že drugič preživel svoj dopust pri nas, na eni naših kmetij. Kar 42 let je poročal o dogajanjih v turizmu pri nas in po svetu za radio, pisal je o tem tudi v časopise. Zato je bil razgovor z njim še posebno zanimiv. Beseda je tekla o početju na turistični kmetiji, o vtisih v naši dolini in o tem kaj bi si želel še videti in doživeti, ko bo tudi prihodnja leta zahajal k nam.

Frane Jurič zelo občuduje naše kraje in ljudi v dolini. Pravi, da je tu prelepo, to pa lahko trdi prav zaradi tega, ker je veliko sveta videl kot poročevalec-novinar. Teža njegovih besed pa je tudi v tem, da je njegova poglobljenost veljala turizmu in je tudi zaradi tega njegova beseda pomembna. Ko je govoril o kmečkem turizmu, ki ga je spoznal pri nas je menil, da je to obetavna oblika tujskega prometa, le da je verjetno še ne znamo izkoristiti s pridom in v našo korist. Saj bi ta oblika bila lahko prava vaba, če bi o njej vedelo kaj več ljudi. Tu je po njegovem šibka točka ponudbe in organizacijska hiba. Krajina kakršna je naša, je prav edinstvena za te možnosti. Veliko je miru, dosti krajinskih lepot, prijazni ljudje..., še bi lahko našteval, je zaključil svojo misel Frane Jurič. Zamislil se je in nadaljeval, da je prav na kmetiji našel prijetno družbo med gosti, še bolj pa je vesel stika s kmetom, ki da je nadvse pristen in koristen. Tako spoznavajo ljudje, ki niso nikoli poznali kmečkega življenja in ljudi na kmetih, vse to in marsikdo potem bolj ceni prizadevanja hribovskih kmetov za kmetovanje in njihov obstoj. Premalo ljudi v državi pozna življenje hribovskega kmeta, to pa ni dobro. Na kmetijah se zbirajo ljudje, ki želijo mirne počitnice, vendar ne dolgočasne. To pa je odvisno tudi od gostitelja, ki lahko svetuje gostu kam naj gre, ko hoče še kaj videti, kje so kakšne posebnosti, kdo mu lahko odgovori na posebna vprašanja in podobno. To vse je Žager zmogel, pa še ob večerih rad posedi z gosti in jim pripoveduje o njegovem delu, o življenju na kmetijah in še marsikaj. K temu je treba prišteti še družbo gostov, tokrat so pri Žagarju taki, da se med seboj odlično dopolnjujejo. Vsi pa enako navdušeno ljubijo krajino in izlete po dolini.

Frane Jurič je še dejal, da je našel prijazne ljudi ob poteh koder je hodil, kjer je iskal lepote naše zemlje. To je seveda bistveni del dobrega počutja vsakega gosta, tako naj tudi ostane, je smeje dejal in ponovil slovensko geslo... turizem smo ljudje! In še to, jezik sploh ni ovira, vsi se medseboj razumemo, smo pač tudi tu nekako doma. Domačnost pa je tisto kar večina ljudi išče in ceni.

Iz bogatih izkušenj svojega dela je Jurič še svetoval, da bi kazalo prav tej veji turizma posvetiti več publicitete v drugih republikah. Tako so Dalmatinci iz njegovih oddaj že zvedeli za naše kmetije, tudi v splitskem časopisu je že pisal o tem. Če bi tega bilo več tudi drugje, bi naše kmetije ne samevale. Nima smisla govoriti le o udobju in dobri hrani na kmetijah, to je sicer pomembno, je pa poglavitno, saj je že kar znano, da se hvaljenega kruha hitro naveličaš. Ljudem je treba povedati v živo kaj so nekateri, ki že poznajo tovrstne počitnice, doživeli in zakaj se vračajo na kmetije v naših hribih. To je bolj prepričljivo kot najlepši prospekt, pa zdravi in živeli bili, je ob slovesu z nami dejal Frane Jurič iz Splita.

A. V.

Uspešno delo postaje milice

Komandir mozirske postaje milice Bojan Vrečič nam je na podlagi polletnega poročila o delu postaje posredoval nekatere zanimive podatke s področja varnosti v dolini pa tudi s področja prekrškov in kriminalnih dejanj, ki so se zgodila.

Splošna ocena varnostnih razmer v SO Mozirje je trenutno dobra. Varnostne razmere v mejnem pasu so tudi zadovoljive, le ob koncu junija so v bližini Matkovega škafa prijeli dva romunska državljana, ki sta hotela prestopiti državno mejo. Našli so tudi moško truplo na območju Rinke. Oseba naj bi ilegalno prestopila mejo, a je zaradi podhladitve v letošnji ostri zimi umrla.

Pri vzdrževanju javnega reda in miru lahko opazimo precej manj težav kot lani. Čuvarji družbenega premoženja so se v letošnji preventivni akciji slabo odrezali. Ugotovljeno je bilo, da čuvaji ne poznajo protipožarnih predpisov in ukrepov ter se brez dovoljenja oddaljujejo z delovnih mest.

Med dogodki velja omeniti porast števila delovnih nezgod ter velik porast števila požarov, katerih vzrok je malomarnost, zastarela tehnologija idr. Zastrašujoče postaja tudi število samomorov (6) in nenadnih smrti (7). Gorska nesreča s smrtnim izidom je bila ena, prav tako tudi utopitev.

Pri kršitvah predpisov iz pristojnosti drugih organov največ pozornosti posvečajo ukrepom zoper kršitve, ki se nanašajo na nedovoljen prevoz, posek in predelavo lesa. Do junija je bilo kar 53 tovrstnih kršitev.

Stanje s področja kriminalitete je boljše kot lani. Raziskanost kriminalnih dejanj pa je bila kar za 2,8% slabša kot lani. Pri gospodarskem kriminalu sta bila obravnavana dva primera. Zoper družbeno in zasebno premoženje je bilo storjenih 49 kriminalnih dejanj. Zabeležen je padec velikih tatvin, raste pa število manjših. Več je tudi goljufij in nasilniškega obnašanja. Precej se je poslabšalo stanje na področju kriminalnih dejanj zoper življenje in telo, saj so obravnavali kar 9 tovrstnih dejanj, med njimi tudi dejanje umora. Mladoletniško prestopništvo ne predstavlja več takšnega problema kot lani, so pa pri enem dejanju obravnavali tudi otroka. Prometnih nezgod je bilo 14, od tega ena s smrtnim izidom in 6 s hudo telesno poškodbo. V juniju se je pripetilo kar 5 prometnih nezgod, od tega dve s pobegom. Obe sta bili prijavljeni z veliko zamudo, tako da ni bilo mogoče pravočasno iti v akcijo za povzročiteljem. Vzrok nezgod je še vedno prevelika hitrost, izsiljevanje prednosti, vinjenost in nepravilno prehitevanje.

Postajo milice v Mozirju že nekaj časa pestijo kadrovske težave. Tudi raznih tehničnih pripomočkov in prevoznih sredstev jim primanjkuje. Komandir Vrečič ugotavlja, da se tako zmanjšuje mobilnost in učinkovitost delavcev milice pri izvajanju njihovih del in nalog.

A. BRITOVŠEK

Kolesarski maraton

V okviru športnih prireditev v počastitev občinskega praznika je bil organiziran že šesti Kamniški maraton prijateljstva po poteh II. grupe odredov, ki ga sicer organizira Kolesarsko društvo Kamnik, vendar se v organizacijo vključuje tudi ZTKO Mozirje. Kolesarski maraton ima tri štartna mesta — v Kamniku, Mozirju in na Vranskem. Vse delo na štartu in cilju v Mozirju so opravili predstavniki ZTKO Mozirje in občinske borčevske organizacije.

Letošnjega kolesarskega maratona, ki je dolg 140 km, se je udeležilo okoli 450 kolesarjev. V Mozirju jih je štartalo 95, vendar je bil med njimi le eden iz mozirske občine. Vsi ostali udeleženci so bili iz Celja, Žalca, Slovenskih Konjic in ostalih krajev.

Kljub temu, da je bilo v počastitev občinskega praznika organiziranih še nekaj kolesarskih prireditev v naši občini (na teh je bila udeležba kolesarjev zelo dobra), pa so organizatorji vseeno pričakovali boljšo udeležbo na kolesarskem maratonu, še posebej, ker zahteva od kolesarjev resnični preizkus vzdržljivosti in vztrajnosti.

R.

Delo s čebelami pomirja in koristi

Prosti čas postaja v današnjem delovnem in življenjskem utripu vse večja dobrina, seveda to velja za njegovo pametno in zdravo koriščenje. Res nam delo, pehanje za denarjem in drugimi dobrinami, jemlje vse več časa, toda v vsakem primeru lahko in moramo najti nekoliko časa zase in svoje počutje. Možnosti in oblik je obilo, vse je več ali manj odvisno le od našega zanimanja in dobre volje. Sprostitev po napornem delu v tovarni ali kje drugje so lahko tek, kolesarjenje in vse kar sodi k temu, lahko pa so to tudi najrazličnejši konjički. Tudi čebelarjenje, čeprav je v resnici hudo zahtevno opravilo. Toda ljubezen do čebel odtehta tudi to, pa naj bo število panjev veliko ali majhno. Kljub vsemu tveganju glede pridelka in zaroda, pa kljub zapletenim opravkom v čebelnjaku in okrog njega, je čebelarjenje vendarle sprostitev, da o koristnosti pridelka ne govorimo.

Takšnega mnenja je tudi Franc Slemenšek, Repelšakov Franc iz Žekovca nad Mozirjem. Krojač je in je pričel delati že v mozirski krajevni krojaški delavnici, predhodnici današnje Modne konfencije Elkroj, prav v Elkroju pa je neprekinjeno zaposlen od leta 1960 in danes opravlja delo končnega kontrolorja. »O čebelarjenju se pravzaprav ne bi rad preveč pogovarjal. Tu okrog je namreč veliko čebelarjev z velikim številom panjev, ki se s čebelarjenjem ukvarjajo veliko bolj resno in strokovno. Meni čebele pomenijo predvsem veliko veselje in užitek v prostem času, seveda pa imamo doma tudi dovolj medu. Vseskozi imam okrog pet panjev. Imel bi jih še več, pa ob vsem delu za to ni dovolj časa. Zagotovo bo časa več in dovolj, ko se bom upokojil. Takrat bom verjetno bolj »resno« čebelaril, imel bom več panjev, več seveda tudi dela in skrbi, pa več medu in sprostitve.«

Z letošnjo letino bi bil še kar zadovoljen, pravi. Smreka, hojka, kostanj, lipa in vse drugo lepo medi, veliko lepih obetov in pričakovanj pa so in še kvarijo nenehne nevihte in deževje.

Pa se na koncu povrnimo še na začetek. Franc Slemenšek se je s čebelami pričel ukvarjati leta 1947. Slučajno. Imel je namreč grlico, ki si jo je želel sosed. Dal mu jo je in v zameno dobil panj čebel. Kaj kmalu ga je zgrabilo veselje do čebelarjenja, zato je obiskoval še tečaj v Mozirju in tam dobil še en panj. Vsa leta zatem je čebelaril s kakšnimi petimi panji, najraje pa se spominja leta 1958, ko je s tremi panji pridelal 150 kilogramov medu. Naj bo še kdaj tako!

J. P.

Nevzgojenost bode v oči!

Pravimo, da smo turistična krajina, da je naša dolina lahko vse bolj privlačna za turiste od blizu in daleč, da imamo vse pogoje za to, in še bi lahko brali iz raznih referatov in spisov o razvoju turizma v dolini. Nikjer pa ne piše kako bomo ustrezno vzgojili ljudi, da se bodo obnašali kot sodi to tistim, ki naj bodo gostitelji...

Kot primer skrajne nevzgojenosti lahko služijo poškodovani krajevni napisi, smerokazi, prometni znaki in javne naprave. Kako smo se borili za telefonske govorilnice in kako slabo pazimo, da bi resnično služile potrebam kraja, saj so večkrat preprosto opustošene. Da sodijo urejeni prometni znaki k kulturnemu okolju, menda ni treba posebej povedati. Pa jih kar poglejmo! Žalostna slika nas sili k razmišljanju, ali bomo sploh kdaj sposobni trditi, da smo tudi mi (ljudje) turizem?! V Mozirju je pred časom bila kamen spotike raznim razgrajačem in »olepševalcem« okolja napisna tabla pred Partizanom in ko so jo uspeli dokončno podreti, je minilo dosti časa, da so se postavila ustrezna plakatirana mesta. Še ni dolgo tega, ko so planinci pripravili razstavo planinstva v dolini in da bi o tem opozorili prebivalce, so postavili med banko in nekdanjo Grabnarjevo hišo stojalo s smerokazi. To je doživelo že kar prvo noč popolno uničenje. Zaboj za kino-plakate so enostavno razbili... Kaj vse bi še lahko naštevali. Tako je verjetno tudi drugje, le da so nasilna dejanja nad napravami redkejša kot v samem središču — Mozirju.

Sprašujemo se kdo so storilci, zakaj to počenjajo, kje so vzroki, da smo tako pod ravnjo prebivalcev drugih turističnih dežel? En sam odgovor je verjetno pravilen — za objestnost te vrste ni izgovorov in lahko je le ena trditev pravilna, da delajo to skrajno nevzgojeni ljudje, ki ne čutijo s tistimi ljudmi, ki želijo urejeno okolje, ki ne upoštevajo dela nekaterih, ki se trudijo, da bi naš kraj slovel po urejenosti, po lepoti in po srčni kulturi ljudi v njem. Bodo sploh kdaj pomislili na to?

S. P.

NEGOJNIŠKI ALI TIRSKI GRAD

Med gradovi, ki so nekdaj bili v rečiški okolici, je poleg Rudeneka ter graščine Lešje omenjen še Negojniški ali Tirski grad, imenovan tudi Gračnica. Temeljitejših virov o tem gradu ni. Vse je zavito v skrivnostno tančico. Verjetno je to spomin na nekdanje patriarhove služabnike-ministeriale, ki so kot plačilo poleg svoje posesti imeli tudi nekaj kmečkih podložnikov. Domačini v Negojnici imenujejo mesto, kjer so še komaj vidne sledi temeljev »Na gradeh«. Nekateri viri omenjajo njegov nastanek vzporedno z graščino Lešje, ki se v virih omenja že v prvi polovici 14. stoletja. Medtem ko so o Rudeneku in Lešju viri sorazmerno obsežni, pa je Negojniški grad ohranjen le v ustnem izročilu ter raznih pripovedkah. Ena od teh pripoveduje o bratih, ki sta bila lastnika Tirskega in Leškega gradu. Bila sta na smrt skregana in sta drug drugemu nagajala, kjer se je le dalo. Tako je tirski graščak nekoč, ko se je peljal s čolnom po Savinji mimo Lešja, leškemu sestrelil pečeno piško s krožnika, ki jo je imel na mizi pripravljeno za obed, nato pa mu je grad še zažgal. Leški graščak pa mu je vrnil na ta način, da mu je namesto vina v sodu poslal smodnik, ki se je vnel, vsled česar je zgorel tudi grad. Od takrat dalje ni bil več obnovljen. Med ljudmi pa so še dolgo krožile bajke o neizmernem bogastvu, ki se skriva pod temi skromnimi ruševinami ter strahovih, tako da so se tega mesta raje izogibali.

Vseeno pa je v preteklosti marsikoga zanimalo in mikalo; kaj se v resnici skriva pod temi bornimi ruševinami, ki so že skoraj v celoti preraščene z grmovjem, visoko travo na mnogih mestih pa prekrite z debelo plastjo prsti. Pred dobrimi petdesetimi leti se je več mladih fantov, med katerimi jih je bilo nekaj iz Radmirja in Ljubnega, v svoji raziskovalni vnemi z orodjem podalo v vznožje Tera. Na grade in začelo z odkopavanjem temeljev, na katere so naleteli. Takrat sta raziskovali dve skupini. Pri izkopavanju je več uspeha imela skupina iz Ljubnega.

Ob temeljih, ki so jih odkopavali, so našli tudi precej človeškega okostja. Spominjajo se izredno močne spodnje čeljusti, saj jim ni šlo v račun, da je v primerjavi z njihovimi bila mnogo večja. Izkopali so tudi lobanjo, v kateri so bili dobro ohranjeni tudi zobje. Omenjeno okostje in lobanjo so nato pokazali takratnemu ljubenskemu zdravniku dr. Arhu, ki pa je njihovo raziskovalno vnemo po odkrivanju zavrl z enim samim stavkom: »Če so tako dolgo mirno počivali, naj še naprej.« To okostje so nato zakopali v zemljo, ruševine Na gradeh pa samevajo in čakajo novih raziskovalcev.

ZDRAVKO NOVAK

Primož Trubar in Zgornja Savinjska dolina (1. del)

Utemeljitelj slovenske književnosti Primož Trubar je v tridesetih letih 16. stoletja začel delovati v smislu reformacije, to je družbenega in verskega gibanja, ki si je prizadevalo za spremembe v takratni katoliški cerkvi. Ker pa ta kritik ni vzela resno, je prišlo do odcepitve in do nove vere — protestantizma, ki je v drugi polovici 16. stoletja konkurirala rimskokatoliški veri. Protestanti so zahtevali (in uresničevali) drugačno delo z verniki, nov odnos do jezika (v obredju so uporabljali ljudski jezik, torej ne več latinščine), odklanjali so svetnike in Mater božjo ter poudarjali izvirno božjo besedo in Kristusov nauk. Šibali so vse slabe lastnosti, ki so bile takrat razširjene pri katoliški duhovščini (vključno s papežem): kupovanje služb in položajev, duhovniki so živeli v dvoje (protestantski duhovniki so se enostavno poročali), grešniki so si lahko grehe odkupovali, kar je bila sicer praktična zadeva, a o njej sveto pismo ni vedelo kaj dosti, itd.

Iz teh pobud sta bili leta 1550 natisnjeni prvi slovenski knjigi — Katekizem in Abecednik, ki sta začetni kamen slovenske književnosti in poleg 24 drugih knjig Trubarjevo delo. V njih se Trubar kaže ne le kot reformator in propagator verske in moralne obnove Cerkve, temveč tudi kot prosvetitelj, učitelj in borec za napredek.

Ni dokazov, da bi bil Trubar, katerega 400-letnice smrti se spominjamo letos (rojen je bil leta 1508), kdaj v naši dolini. Deloval je v Ljubljani, Laškem, Loki pri Zidanem Mostu, Trstu, Celju in v več krajih na Nemškem. Sorazmerno veliko pa je slišal in naprej poročal o dogajanjih v Gornjem Gradu in okolici, ker je v tistem času ljubljanski škof Peter Seebach večino časa preživel v svoji gornjegrajski rezidenci, v Novi Štifti pa se je menda začela prikazovati Marija, zato so tja romali verniki. O vsem tem je Trubar pisal v dveh knjigah — ti dve besedili si bomo ogledali danes — in nekaj pismih.

1. V nemškem posvetilu h glagolskemu prvemu delu novega testamenta je Trubar leta 1562 tako podrobno opisal dogajanje v Novi Štifti, da je v tem stoletju pripomogel celo k natančnejši ugotovitvi, kdaj je bila zgrajena prvotna Marijina cerkev. Trubarjevo besedilo se v prirejenem prevodu Mirka Rupla glasi takole:

»Poleti preteklega 1561. leta je nastopila mlada in nesramna vlačuga pri Gornjem Gradu na Spodnjem Štajerskem, štiri milje od Ljubljane. Obe roki je pred ljudmi nosila sklenjeni na hrbtu, povešala glavo in obličje ter vsakomur govorila in izjavljala, da noče devica Marija odslej nič več prebivati v cerkvi na Gori pri Gorici v Solkanu. Vzrok, je dejala, je ta, ker jemljejo duhovniki najboljše suknje, obleke in najlepše tančice, ki jih prinašajo in žrtvujejo devici Mariji, ter jih dajejo svojim kuharicam, dalje, ker žgejo vosek in sveče, ki jih prinašajo in žrtvujejo njej, pri igri, popivanju, preklinjanju, zasramovanju in rotenju; tudi cerkveni predstojniki in starešine da ji kradejo denar in ga brez potrebe zapravljajo. Zaradi tega hoče imeti drugo cerkev pri Gornjem Gradu. Ker so po takem njenem govorjenju videli še ponoči na istem mestu, ki ga je pokazala mnogo gorečih luči (sama je tam okoli polnoči razpostavila v krogu veliko bakel ali plamenic iz tresk, zjutraj pa so tam našli ostanke, oglje in luknje za bakle), so neumni in preprosti kmetiči kmalu postavili na istem griču leseno kapelico in poklicali tja nekaj duhovnikov, da bi na oltarni plošči brali mašo. Radi so prišli in pošteno pomagali pri novi stavbi in ustanovi, kajti take nove cerkve in božja pota jim dajejo, kakor sami pravijo, dosti in dobrega plačila za njihovo mašo in dobrega mesa za njihovo kuhinjo. Na novo leseno kapelo pa so napisali:

»Tega svetega kraja niso iznašli ljudje, ampak ga je čudežno izbral, zaznamoval in razsvetlil dobri, veliki Bog z ognjem, svetlobo in ognjenim plamenom; zato je imenovan ta kraj: pri našem Odrešeniku Jezusu Kristusu in blaženi Devici materi njegovi.« Skratka: ničvredna, nesramna ženska in njeni Baalovi duhovniki so s svojim lažnim govorjenjem toliko opravili, da je prišlo v preteklem mesecu avgustu leta 1561 na vnebohod k omenjeni kapeli mnogo tisoč slovenskih kmetov in kmetic, ki so pripeljali veliko živine in drobnice, oblačil, denarja, voska, sveč, sira, volne, lanu in drugih stvari ter jih darovali devici Mariji, ki baje prebiva v tisti kapeli. In temu ubogemu, preprostemu številnemu ljudstvu, ki so ga razdelili v pet delov ali gruč, je pridigalo pet duhovnikov hkrati. Eden se je zelo razjezil nad kmetiči, zmerjal jih je z beštijami, ker si niso sezuli čevljev, češ kraj in zemlja, kjer stojijo, sta sveta, devica Marija hodi tod itd. O takih in podobnih malikovalskih, norih božjih službah, o novih cerkvenih stavbah in božjih poteh, ki so nastale ali se sezidale šele, odkar pomnimo, s sleparijo lahkomiselnih ljudi in lakomnih duhovnikov v omenjenih gorenjskih slovenskih deželah, bi lahko napisal celo knjigo.«

2. Da pa bomo videli, kako je pisal Trubar v slovenščini, si oglejmo odlomek iz Katehizma z dvejma izlagama (1575), kjer je postavitev cerkve v Novi Štifti obsodil ob drugih takih pojavih na Slovenskem. To je tudi primer za jezik, s kakršnim je shodila slovenska književnost. V razdelku Od češčena inu poštovane te device Marije piše (pojasnila v oklepajih so moja):

»Natu, vi muji lubi Krajnci inu (= in) Sloveni (= Slovenci), vas zvejstu opominam inu na božjim mejstu prosim, spumnite inu vprašajte, skuzi koga, koku inu kedaj so le-te ene nove cerkve v naših deželah per naših časih inu pumnenu (= pomnjenju) gori prišle (= nastale), so sezidane inu k nim tulikajn blaga prišlu inu perneslu, koker na tej Gori per Gorici, per Gornim gradu, pod Gradcom nad Lublana, na Silevici nad Laškim, na Bruniki, na Kumi inu drugdi (= drugje). Neso li vse te iste cerkve le od tih hudičevih, ležnivih bab, kurb inu hidih ludi gori prišle?« In malo dalje, potem ko opiše nekaj trikov, s katerimi so po Trubarjevem mnenju »farji, menihi, cehmoštri inu mežnarji« varali ljudstvo, ki je verjelo, da se na določenih mestih res prikazuje Marija: »Koku se je ta farska kurba ž ne (= s svojim) krovaškim (= hrvaškim) farjem v Gurenim gradu, kir je to novo cerkev gori naredila, držala, je tej isti sosejščini per Gurenim gradu vejdejoč.«

Peter Weiss

Kdo se spozna na sliki in bi o njej lahko kaj več povedal? Gre za radmirske šolarje.

Veterinarsko dežurstvo

15. 9. do 21. 9. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-179
22. 9. do 28. 9. Kralj Ciril, Ljubno, tel. 830-112
29. 9. do 5. 10. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-219
6. 10. do 12. 10. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-179
13. 10. do 19. 10. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112

Dežurstvo Elektro Celje
Nadzorništvo Nazarje — oktober 86

Od 29. 9. do 5. 10. Nadvežnik Srečo, Nizka, tel. 831-706
6. 10. do 12. 10. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877
13. 10. do 19. 10. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
20. 10. do 26. 10. Lever Peter, Paška vas, tel. 884-150
27. 10. do 2. 11. Jeraj Franc, Prihova, tel. 831-910

V slučaju kakšne spreemembe pokličite elektro Celje 25-841 kjer dobite potrebne informacije

Kino Mozirje v oktobru

2. ŠAMPANJEC ZA ZAJTRK
Ameriški erotični film, 81'
4. 5. NAVAHO GROM
Ameriški akcijski film, 100'
7. NINDŽA MAŠČEVALEC
Ameriški akcijski film, 100'
9. LJUBEZENSKA PISMA NEKE NUNE
Nemški film, erotične fantazije, 100'
11. 12. ŠARKIJEV STROJ
Ameriški kriminalistični film, 120'
14. NI LAHKO Z MOŠKIMI
Domači film, komedija
16. MICKI IN MAUDE
Ameriški film, komedija, 118'
18. 19. JEKLENI MOŽ
Hong-kongški karate film, 100'
21. BREAKDANCE
Ameriški glasbeni film, 80'
23. IZGUBLJENI ARTHUR
Ameriški film, komedija, 97'
25. 26. PREVARANTI
Ameriški film, komedija, 91'
28. HLADEN KOT LED
Nemški akcijski film, 91'
30. PATRICIA
Nemški film, erotična komedija, 110'

Kino Nazarje v oktobru

1. BLAGO INDIJSKEGA REZERVATA, nemški film — vestern
4.—5. ŠPIJON PO IMENU IGLA, angleški film — akcijski
8. MANAOS-POBEG IZ PEKLA PRAGOZDA, špansko-mehiški, film — drama
11.—12. ROCYU III., ameriški film — spektakel
15. BARBAROSA, ameriški film — vestern
18.—19. PIRANHA II., italijanski film — film straha
22. TOPLI OBROK, ameriški film — komedija
25.—26. ISUS KRIST SUPERSTAR, ameriški film — zabavno glasbeni
29. STALNO DEKLE, ameriški film — ljubavni

Nove knjige v občinski matični knjižnici

I. LEPOSLOVJE: Zbrano delo Mire Mihelič, Šömen: Koncert za samoto, Zupan: Vedanec, Ginzburg: Podvojite stražo, Vrata brez vrat, Tuuri: Severna dežela, Danella: Pozabi, če hočeš živeti, Clark: Na preži.

II. STROKOVNA LITERATURA: Naravna bogastva-enciklopedija, Nicolin: Kuham za eno osebo, Flisar: Čarovnikov vajenec, Lah, A.: Eno samo upanje, Grmič: V duhu dialoga, Strelec: Moj bicikl: biciklizam—rekreacija i sport, Umetnost ob koncu tisočletja, Zoološki vrt mesta Ljubljana, Trstenjak: Človek in njegova pisava, Morala in etika.

Matična kronika za mesec avgust 1986

POROKE: Zupan Darko, star 21 let iz Skornega 36/a in Hriberšek Vida, stara 20 let iz Mozirja 276, Plesec Božidar, star 25 let iz Mozirja 328 in Jeraj Blanka, stara 23 let iz Lok pri Mozirju 18, Ledinek Darijan, star 23 let iz Varpolja 15 in Hriberšek Zdravka, stara 24 let iz Varpolja 15, Goličnik Franc, star 31 let iz Šmihela nad Mozirjem 14 in Gostečnik Štefanija, stara 23 let iz Radegunde 38, Mavrič Milan, star 28 let, iz Mozirja 113 in Brglez Andreja, stara 24 let iz Radmirja 114, Glojek Marjan, star 25 let iz Paške vasi 10/a in Markuš Marjana, stara 20 let iz Radegunde 9, Terbovšek Iztok, star 26 let iz Ljubnega/-Sav. 84 in Matijovc Marjeta, stara 21 let iz Luče 92.

SMRTI: Ajnik Frančišek, star 79 let iz Podveže 33, Volovlek Maksimilijan, star 54 let iz Tera 77, Završnik Elizabeta, stara 86 let iz Brezja 57, Krebs Janez, star 83 let iz Florjana pri Gornjem gradu 14, Rihter Janez, star 60 let iz Tiroseka 13, Poličnik Franc, star 87 let iz Sp. Rečice 49, Štiglic Ciril, star 78 let iz Rečice/-Sav. 77, Škrubej Ivan, star 34 let iz Šentjanža 34.

Savinjske NOVICE

„Savinjske novice" izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografska priprava Cirli Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-609 - Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DIC, tozd Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.